

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

$\frac{1}{24}$ strani	Din 80.—	$\frac{1}{6}$ strani	Din 350.—	$\frac{1}{2}$ strani	Din 1000.—
$\frac{1}{12}$ strani	Din 160.—	$\frac{1}{3}$ strani	Din 500.—	$\frac{1}{4}$ strani	Din 2000.—
$\frac{1}{6}$ strani	Din 250.—	$\frac{1}{2}$ strani	Din 700.—	Priloga listu stane Din 100 za 1000 kom.	

Mala naznanila do 20 besed stanejo Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Štev. 6.

V Ljubljani, 31. marca 1930.

Leto 47.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Njene zaloge se nahajajo: v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Celju pri kolodvoru; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjkih pri Lovro Peto-varju; v Murski Soboti pri kmetijski podružnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri Matevž Stržaju; v Ptuj pri Kmetijskem društvu.

1. Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne in vagonске pošiljatve.

Amonijev sulfat 20/21% po Din 500 za 100 kg.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 260 za 100 kg v vrečah po 235 Din. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Čilski soliter, 15,5% dušika, v vrečah približno po 100 kg po Din 3,20 za kg. Pri vagonškem odjemu po Din 3,05 za kg franco vsaka postaja v Sloveniji.

Kalijeva sol 42%, pri odjemu 10 ali 15 tonskega vagona po Din 176 za 100 kg franco vsaka postaja, na drobno Din 180 za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90 Din. Za 1 ha 200—300 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 126 za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonškem odjemu cena po dogovoru.

Nitrofoskal - Ruše, mešano gnojilo, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 172 za 100 kg, vreče po 50 kg Din 90. Pri odjemu 5000 kg po Din 168 za 100 kg franco vsaka postaja v Sloveniji. Za 1 ha 500 kg.

Razklesana kostna moka, 30% fosforove kisline, ¼% dušika po Din 115 za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde, po Din 200 za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Rudninski superfosfat, 16% po Din 92 za 100 kg, v vrečah po 100 kg. Pri pol ali vagonškem odjemu cena po dogovoru Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 110 za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Tomasova žilindra na bazi 18%, pri odjemu 15.000 kg po Din 115, za 100 kg, pri odjemu 10.000 kg po Din 116 za 100 kg, pri odjemu 5000 kg po Din 117 za 100 kg franco vsaka postaja v Sloveniji. Na drobno po Din 122 za 100 kg franco skladišče Ljubljana, Celje, Maribor. Vsak odstotek več kot 18% po analizi tovarne se zaračuna Din 6 pri 100 kg.

2. Semena.

Kmetijska družba ima letos v zalogi najčistejša in najbolj kaljiva semena in jamči pri deteljnih semenih in mačjem repu za popolno brezprečeničnost.

	Din
1 Domača detelja	19.—
1 lucerna, pristna francoska	24.—

lucerna italijanska	18.—
bela detelja	32.—
mačji rep	15.—
pasja trava	30.—
francoska pahovka	36.—
angleška ljulika	14.—
laška ljulika	15.—
navadna šopolja	34.—

Zmesi travnega in deteljnega semena, sestavljene po strokovnih navodilih z gori imenovanih vrst stanejo: I. za barski svet kg Din 28; II. za peščeno zemljo kg Din 28; III. za srednje težko zemljo kg Din 24; IV. za težko zemljo kg Din 24; mešanica za vrtno travo kg Din 26.

Korenjevo seme, dolgo, zlatorumeno po Din 45 za kg.

Semenska pesa, in sicer: Mamut, rdeča po Din 26 za kg; Eckendorfska, rumena po Din 32 za kg; Olive, rumena po Din 28 za kg. — To seme je jamčeno pristno severonemško, najvišje kaljivosti.

Semenska grahara (grahica), jara po Din 4.50 za kg.

Semenski oves, rumeni Ligovo po Din 2.75 za kg; orig. češki po Din 3 za kg.

Vreče iz jute kakor poština se posebej računa po lastni cenah.

3. Krmila.

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kg po Din 2.75 za kg, na drobno Din 3.80 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in tolišče po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Orehove tropine 48% beljakovin in 8% maščobe po Din 3.80 za kg.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 6 za kg, na drobno Din 6.50 za kg, najmanj 5 kg.

Promlul, pravilno sestavljena krma za perutnino, pospešuje nesnost kokoši. Na drobno po 12 Din kg, najmanj 5 kg.

Živilska sol v vrečah po 50 kg za Din 72 (samo v Celju).

4. Živinorejski in mlekarški predmeti.

Slamorenice Borek: JS8 po Din 1680, VS10 po Din 1750, VFS12 po Din 2150, VFSR12 z verigo po Din 2250, VFS14 z verigo po Din 2770, Alpina 12 po Din 2350, HLC za ročni pogon ali motorni pogon po Din 2500, z varovalko Din 2800, EAS za motorni pogon Din 3400, z varovalko Din 3700, EBBS za motorni pogon Din 3800, z varovalko Din 4100; Rapid 12 po Din 4300, z varovalko Din 4700.

Drobljač (šrotar) „Gloria 6“ po Din 4550, „Gloria 3“ Din 3600, drobljač za oves EMO po Din 2000.

Reporeznica, domača, mala 400 Din, velika 800 Din.

Reporeznica „Borek“, EWAD po 630 Din, Borek EWB po 760 Din, EWC po 980 Din, EWL po 740 Din, EWO po 740 Din.

Telečji napajalnik po 130.

Gumiljevi seski za napajalnike po 30.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po 1250, E2 za 100 lit. po 1400, F za 140 lit. po 2000; G za 200 lit. po 2800.

„Baltic“ posnemalnik HF za 35 lit. Din 700, MO za 60 lit. Din 1350, za 100 lit. KL po 1850, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Pinje št. 1 za 5 lit. po 620, št. 2 za 10 lit. po 750.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po profesorju Gerberju po 50 Din.

Sirlišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Kodanija), v škatljah po 25 gr po 15, 50 gr po 25, 100 gr po 45, 500 gr po 180.

Živinozdravniški predmeti (češki izdelek): požiralnikove cevi za teleta po 70, za goved po 180; trokarji za teleta po 70, za goved po 60; irigatorji kompletni (po 3 litre) po 80; obroči za bike poniklani po 25, navadni po 20; toplomer za merjenje vročine po 20; znamke za perutnino po 25 za komad.

5. Sadjarski in vrtnarski predmeti.

Cepilna smola v škatljah po ¼ kg po 8,—; v škatljah po ½ kg po 15,—; ¾ kg po 28,—.

Najboljši cepilni noži, pripravljeni za vse načine cepljenja sadnega drevja od Din 34 do Din 150.

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 50 do Din 54.

Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja in trt od Din 20 do Din 42.

Drevesne škarje za obrezovanje vrhov, rezanje cepičev in gosenčnih gnezd Din 135 do 150, peresa k škarjam po Din 1.

Drevesne škarje Kunde od Din 40 do 190.

Drevesne žage Din 40 do 90.

Drevesne ščetil (krtače), za čiščenje debel in vej na starem drevju od Din 18 do Din 40.

Strgule za dreve po Din 22 do 26.

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechville“, ročno-prevozne z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in patentnim razpršilnikom Din 2900.

Samodelna nahrbtna škropilnica A. H. 20 tvrdke Nechwile z 4 m dolgo bambusovo cevjo skupno po Din 1300.

Samodelna nahrbtna škropilnica Vega francoski sistem po Din 1250.

Škropilnice ročne, Perras, bakrene po 1 lit. Din 220, po 2 lit. Din 230, ponikljane 1 lit. Din 230, po 2 lit. Din 250. Podaljšane cevi za te škropilnice po 30 za komad.

Škropilnice, Flickeve nahrbtne po sistemu Jessernigg po Din 640 komad, s pumpo na poteg po Din 640 za komad.

Škarje za striženje meš od Din 40 do Din 120.

Papirnat drevesni pasovi za lovljenje mrčesa po Din 3 za meter, v zalogi Maribor.

Sotor lepilo po 50 za kg v zalogi Maribor.

Papir za lepljive pasove po 1 za meter. Dobi se v zvitkih po 50 m, v zalogi Maribor.

Vrtn zalivalke „Jajag“ 12 lit. Din 200, 14 lit. Din 215, 16 lit. 225.

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1½ kg po 20, v ročkah po 3½ kg Din 50.

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kg na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din, v steklenicah po 2 kg po 15 Din in po 1 kg po 8 Din z embalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Rafijevo liče, kg po 20.— Din.

6. Vinogradniški in kletarski predmeti.

Trtne škropilnice, bakrene, original Vermorel po 480, sistem Vermorel po 500, sistema Kmetijska družba po 450, prava francoska Superieur po 500, in original Austria po 500 za komad.

Potrebščine k škropilnicam: kolenca po 10, razpršilnik Duet po 130, navadni razpršilnik po 18, Flickeve razpršilnik za trte po 90 za komad, razpršilnik za trte mali po 40, za drevje in hmelj po 110 za komad.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechville po 140.

Gumiljeve cevi za škropilnice po 15 za meter, tenke po 8.

Azbest Clarit za čiščenje vina po 70 za kg.

Fponit za čiščenje vina po 50 za kg.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in rdeče ¼ kg Din 30, ½ kg Din 50, 1 kg Din 90.

Žveplovi trakovi na azbestu po 16 za kg.

Žveplalnik za sode po 60 za komad.

7. Poljedelsko orodje in stroji.

Gnojilne sesalke (gnojne pumpe) 330 cm po 930, 360 cm po 950, 390 cm po 975, 420 cm po 1000, 450 cm po 1025, 290/420 cm po 1150.

Gnojilne sesalke E 450 Din 900; F 400 Din 980; F 450 Din 1000.

Gnojilna sesalka „Kremžar“, dolžina 3 m Din 1250, 3,5 m po 1300; podaljšek 1,50 m Din 250.

Lopate za štilhanje po 24.

Lopate za štilhanje, nasajene po 64 do Din 80.

Lopate za nakladanje po 24.

Grablje železne, 10 do 16 zob po 12,50 do 20.

Vile železne, s tremi roglji po 13, s štirimi po 14.

Vile, garantirane, s štirimi roglji po 25.

Sackovi plugi in plužni deli:

R14MN po 1600, D10MN po 1050, D9SS po 1100.

D7MN po 900, s plužno na vijake Din 1150; D5MN po 700; dvojni obračalni plug BW5 po 1650; dvobrazdni plug ZH9 po 1520.

Osialnik BHR po 400; DHUN po 700.

Glave D9SS po 410, D7MN po 300; D6MN po 270; SUN na dve brazdi 420 Din, za osipanje 300 Din; HN7 po 470.

Lemeži za D8 po 35, za D7 po 30, za D6 po 25, za obračalne pluge po 35, 6R24 po 48.

Črtala za D8 po 30, za D7 in D6 po 25.

Deske za D6MN po 90; za D7MN po 100.

Prevozna priprava za D7, D6 in NW7 po 190.

Kultivator FZBVR s 7 noži po 1600, z 9 peresnimi noži po 1700.

Plužne, enokolesne po 150.

Peresni poglabljač po 650.

Plug HSCS: znamke UP5 po 825.

Brzoparilnik za kose Din 410.

Brane.

Dvodelné njivske MI 780 Din, MII 750 Din.

Lahke posevne IVaL po 520; IVbL po 450.

Travnjske brane z zvezdnatimi členki 3 po 900.

Skarifikator Ara 12 za globoke brazde, kompleten po 1100 za komad, Ara 16 po 1420.

Planeti št. 8 — kot okopalnik, osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 750.

Kunde dvovrstni ročni okopalnik (kompleten z vsemi deli) po 690.

Seljalni stroji 5 vrstni H5b po 1650. Budućnost po 4500.

Trilerji (originalni Heidovi), razr. II/2 po 3100, II/1a po 2250 komad, V/2 po 4500.

Triler „Feniks“ po 3500, špiralni po 1500.

Triler Feniks II/20 po 3100, II/23 po 5600.

Robkači za koruzo EMR po 1120. Robkač ročni Mig-non po 100.

Izluščevalec za deteljo, EVSM Din 1650.

Vitelj (gepelj) EGF po 3230 Din; EGF za 1 ali 2 konja po 2680, transmissija za vitelj ER po 1630, D800 po 540.

Bencin-motor Lorenz 3 HP po 11.500, 4HP po 15.500, 3 HP s pumpo 17.000 Din; Benzin-motor Lorenz 3 HP stabilni po 10.000.

Jermena za pogon strojev: 120 mm po 112 za 1 m, 100 mm po 87 za 1 m, 90 mm po 78 za 1 m, 80 mm po 60 za 1 m, 70 mm po 49 za 1 m, 60 mm po 32 za 1 m, 50 mm po 27 za 1 m, 40 mm po 25 za 1 m.

Francoski ključ (francozi) Rapid, mali po 35, srednji po 62, veliki po 100 za komad.

Izhaja 15. in zadnjega v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3. Urejuje Viljem Rohman.

Štev. 6.

V Ljubljani, 31. marca 1930.

Leto 47.

VSEBINA: Cena za modro galico 1930. — Vsak kmetovalec mora postati član Kmetijske družbe! — Več pozornosti gozdom, kmetovalci! — Ali naj varčujemo pri umetnih gnojilih? — Razkasanost njivskih kultur. — Iknavost prašičev na Dolenjskem. — Stajerske jajčarice. — Suho cepljenje trt na stalnem mestu. — Radič kot vrtna zelenjad. — „Zeleni teden“ v Berlinu. — Gospodarski pomočniki — namesto hlapci. — Hmeljarji! — Občni zbor odseka za rejo kuncev. — Vprašanja in odgovori. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Kmetijski tečaji in predavanja. — Kmetijske novice. — Vestnik odseka za rejo kuncev. — Družbene vesti. — Razne vesti. — Tržni pregled. — Inserati.

Cena za modro galico 1930.

Kmetijska družba je napravila vse mogoče korake, da bi dosegla oprostitev ali pa vsaj znižanje uvozne carine na modro galico, ki znaša Din 1.32 na 1 kg. Lani je finančno ministrstvo znižalo carino

na 66 para za 1 kg, letos pa so dosedaj vse prošnje za to znižanje brez uspeha.

Za sedaj določamo ceno galici po lanskem za polovico znižani carini in sicer:

Pri odjemu	15.000 kg na	Din 7.95
„ „	5—10.000 „ „	8.—
na drobno	po „	8.20

za 1 kg franko vsaka postaja
„ 1 „ v Sloveniji
„ 1 „ franko kolodvor v

Ljubljani, Mariboru ali Celju.

Če letos uvozna carina ne bo znižana za polovico, kakor lansko leto, potem se gorenje cene povišajo za 66 para pri 1 kg.

Cena galici je letos nekoliko nižja od lanske.

Če pa ostane v veljavi celotna uvozna carina, tedaj se bo za gorenji znesek zvišala.

Načelnštva podružnic, kakortudi člane opozarjamo, naj zaenkrat z večjo gotovostjo računajo s polno carino.

Kmetijska družba v Ljubljani.

Vsak kmetovalec mora postati član Kmetijske družbe!

Na pozdrav gospoda predsednika Kmetijske družbe, ki je 16. decembra 1929 predstavil gospodu banu dravske banovine novoizvoljeni glavni odbor, je ta povdarjal: „Kmetijska družba je in ima biti čisto stanovska institucija, organizacija vseh, ki obdelujejo zemljo“. Obenem je konstatiral, da dajejo mova družbena pravila že okvir bodoče kmetijske zbornice. Končal je svoj govor z željo: „V složnem delu iščimo boljše bodočnost kmetijskega stanu“.

S temi izreki je pozval vse kmetovalce, da se udeležijo delovanja pri Kmetijski družbi. In večina njih se je radevolje odzvala temu vabilu ter pristopila h Kmetijski družbi. Danes štejejo že 25.000 članov. Od lanskega leta 1929 je to število narastlo za nad 6000, v primeri z letom 1928 pa celo za 10.000. Tto pomenja vsekakor velik uspeh obnovitve Kmetijske družbe, posebno, če upoštevamo, da so ti člani

skoraj sami kmetovalci, ki se dejansko pečajo s kmetijstvom, kakor to predpisuje § 5. družb. pravil.

Glavni odbor Kmetijske družbe si smatra kot svojo dolžnost, da izreče tem potom javno zahvalo vsem načelnštvom podružnic, ki so tako marljivo delovala in pridobila toliko novih kmetovalcev za vstop v to njih stanovsko organizacijo.

Vendar to število nas ne sme še zadovoljiti, kajti stremiti moramo za tem, da čimprej dosežemo zakonito stanovsko zastopstvo na podlagi vseh kmetovalcev v delokrogu Kmetijske družbe. Marsikje so še kmetje, ki bi radi pristopili v družbo, ni pa nobenega, da bi jih k temu vspodbujal. Zato pozivlje glavni odbor vse načelnike in vse odbornike kmetijskih podružnic, da nadaljujejo to hvalevredno nalogo in pridobijo še vse tiste kmetovalce, ki dosedaj še niso imeli priliko plačati članarine. Saj je sa-

Nabirajte nove člane! — Čitajte in shranjujte „Kmetovalca!“

mo družbeno glasilo „Kmetovalec“, iz katerega črpajo nasvete za svoje gospodarstvo, mnogo več vredno, kakor znaša malenkostna članarina Din 20.

Pristop v družbo ni omejen na dobo, ampak se lahko izvrši vse leto. Tudi ne more nihče nikomur braniti pristopa, ampak vsak podružnični načelnik **mora sprejeti** za rednega člana vsakega, ki se pri-
glasi in odgovarja pogojem družbenih pravil; za izrednega člana pa vsakogar, ki plača članarino Din 20.

Pripomniti pa je, da bodo letos imeli volilno pravico le **oni člani, ki bodo poravnali članarino do 15. aprila t. t.**

Obnovitev nedelavnih podružnic je tudi potrebna. Imamo namreč nekaj takih, pri katerih se še ni pobrala članarina za leto 1930 in čijih načelstva oziroma odbor ne kaže posebnega zanimanja za to organizacijo. V takih primerih mora pač eden ali drugi umnejši član sklicati kmetovalce na sestanek, zbrati od njih članarino, izvoliti pripravljalni odbor in obnoviti delovanje podružnice. Vse kmetijske podružnice, ki so bile kdaj ustanovljene in pri katerih so pogoji za njih obstoj zagotovljeni, je treba poživeti, kajti to je v interesu kmetijstva v dotičnem kraju.

Tudi Belokranjci so še vedno redni člani Kmetijske družbe, ki bo zanje tudi v bodoče ravnotako skrbela kakor za ostale svoje člane, četudi spadajo v drugo banovino. Delokrog Kmetijske družbe v Ljubljani ni namreč omejen samo na dravsko banovino. Četudi se je to že ponovno poudarjalo, je nekaj podružnic prenehalo s svojim delovanjem. Pri teh se mora zanimanje za družbo obnoviti, kakor je bilo pred razdelitvijo v banovine.

V marsikaterem kraju **še niso ustanovljene podružnice**, četudi bi bili pogoji za to dani, oz. četudi se čuti po njih potreba. Tam manjka samo kaka delovna oseba, ki bi zbrala kmetovalce, jih pozvala na ustanovitev podružnice in pobrala članarino za tekoče leto. 20 zavednih kmetovalcev bo pač lahko dobili v vsaki občini oz. fari, kjer še ni podružnice, ki se bodo združili v to korporacijo.

Glavni odbor je ta vprašanja obravnaval v svoji seji je sklenil, ponovno pozvati kmetovalce, ki še niso člani, da se priključijo Kmetijski družbi. S tem bodo podprli svojo stanovsko organizacijo ter ji omogočili razširiti njeno strokovno in stanovsko delovanje v prid vsega našega kmetskega prebivalstva.

Glavni odbor Kmetijske družbe.

Več pozornosti gozdom, kmetovalci!

Gozdi Dravske banovine obsegajo malo manj kakor polovico njene površine in so ali po legi ali po svojstvu zemlje skoraj vsi na izključno gozdnih, t. j. za drugovrstno obdelovanje nesposobnih tleh.

Ta značaj naših gozdov brezpogojno zahteva, da se trajno ohranijo; morali bi jih na teh tleh celo vzgojiti, če jih ne bi bilo, ker bi drugače nastale pustinje z vsemi nedoglednimi posledicami za ožjo in širšo okolico.*)

*) Jugoslavija ima okrog 1½ milijona hektarov golega kraškega sveta; pogozditev teh goljav je eno najvažnejših, pa tudi najtežjih narodno-gospodarskih vprašanj.

Ker nas je priroda v tolikem obsegu oblagodarila z gozdi, jim je s tem sama odkazala najvažnejšo vlogo v našem narodnem gospodarstvu. V istini so postali gozdi povsod vir blagostanja takoj, ko so se razvile prometne zveze in se je tudi preko naših krajev razširilo železniško omrežje.

Ali vse neizmerno bogastvo naših gozdov je pravzaprav odkril šele povojni čas. Po vojni je postalo v gozdih vse živahnejše, kakor je bilo poprej. Povsod poje sekira, stari les izginja, sestojine se redčijo, posekovanja širijo. Številne, še vedno se množče vodne in parne žage so v obratu, na tisoče delavcev je neprestano zaposlenih v gozdih, dobra četrtina prebivalstva živi posredno ali neposredno od gozdov. Okrog železniških postaj, tudi najznatnejših, so vedno velike množine lesnega blaga in v tovrstnem prometu prevladuje les.

Naraven pojav! Našim neposrednim sosedom na jugu države primanjkuje lesa in vse države ob obalah Sredozemskega morja ga morajo uvažati. Povpraševanje po lesu je veliko in cene so, zlasti zadnji leti, ugodne.

V koliko je sedanje izkoriščanje gozdov v soglasju s trajnostjo v gospodarstvu in v koliko je v razmerju s povprečnim prirastkom drevja, to je težko dognati. Vedno pogosteje se čujejo strokovnjaški glasovi, da se gozdi prekomerno izkoriščajo, da so prihranki lesa porabljeni, da se seka za trajno gozdno gospodarstvo neobhodno potrebno drevje, da se gleda le na trenutni dobiček in da se za bodočnost premalo skrbi.

Samo ob sebi je razumljivo, da mora ostati v gozdu vedno primerna množina drevja različne starosti, ako hočemo imeti iz njega trajno vsako leto ali v kratkih presledkih užitek. Ta lesna zaloga, ki predstavlja nekako obratno glavnico za gozd, se mora stalno ohraniti in sekiri zapadi letno le najstarejše drevje.

Veliko narodno-gospodarsko važnost naših gozdov povzdiguje vsestransko še dejstvo — in v tem pogledu zavzema Dravska banovina izjemno stališče v državi — dejstvo namreč, da je pri nas že več kot pol stoletja nad ¾ vseh gozdov (okrog 500.000 ha) last malih posestnikov oziroma kmetovalcev.

Pri nas je kmetovalec samostojen gospodar gozda, gozd je sestavni del kmetije, njena najtrdnjša opora. Iz gozda ne dobiva kmetovalec samo lesa in drugih potrebščin za dom, gozd je zanj zakladnica, kamor se v denarnih stiskah zateče.

Če propada kmetija, se najprej izprazni gozd. Z gozdom kmetija stoji in pade!

Pri takem razmerju bi bilo pričakovati, da se bo, vzporedno z napredkom kmetijstva, dvignilo tudi gozdno gospodarstvo in da se bo kmetovalec potrudil trajno povečati dohodke na vsej svoji zemlji in ne le enostransko na polju. Žal ni tako!

Gozd kmetovalec še vedno premalo uvažuje, z lesom premalo štedi, za gozd se mu zdi škoda vsakega dela in prav posebno redkokadaž skrbi za vzgojo.

Veliko lesa se potrači marsikje z razvado, da se kurijo surova drva. Jeseni, ko je zima pred durmi, gospodar šele poseka **drva za zimsko kurjavo** in v naglici napolni drvarnico ali pristrežje.

Povprečno tehta kubični meter surovega bukovega lesa 1000 kg in na prostem posušenega

700 kg. Radi vlage so torej surova drva približno $\frac{1}{3}$ težja od suhih. Vsa toplota, ki je potrebna, da ta vlaga izhlapi, je izgubljena in porabi se veliko več drv. In še gospodinja ima križ ž njimi, ker seveda nerada goré.

Drva za zimo se morajo sekati **zgodaj spomladi** in razcepiti, da se zložena na zračnem solnčnem prostoru v gozdu ali doma poleti dobro presuše.

Le suha drva dajo polno vročino.

(Dalje prihodnjič.)

Ali naj varčujemo pri umetnih gnojilih?

Današnje razmere zahtevajo od nas, da smo varčni in da se ogiblremo vseh stroškov, ki niso neobhodno potrebni in pri katerih bi si lahko kaj prihranili. To velja za vse izdatke, ki jih imamo v gospodarstvu. Važno je zaraditega vprašanje, kje bi se dalo kaj prištediti v korist našemu gospodarstvu. Ali pri stroških za delo, ali za orodje in stroje, ali za umetna gnojila in močna krmila itd.?

Največ stroškov nam prizadeva delo in naravno je, če skušamo v prvi vrsti znižati te stroške. To velja posebno na kmetijah, kjer ji ne zadostujejo domače moči, ampak je treba delati z najetimi močmi. Marsikatero ročno delo bi se dalo ceneje opraviti z vprežno živino, zlasti pri okopavinah, ki jih pri nas močno pridelujemo. Tudi pri strojih je treba varčevati in sicer s tem, da ne kupujemo strojev, ki niso za naše potrebe in našo rabo. Vsak tak strošek je zavržen, če ne moremo rabiti stroja ali pa, če imamo z njim premalo dela. Pri semenih se bo dalo težje kaj prihraniti, skrbimo pa, da rabimo le preizkušeno dobra semena domačega ali pa že vdomačenega pridelka. S tujim in dragim semenom je treba previdno začeti in delati najprej potrebne poskuse, da nam v večji količini naročeno seme ne odpove na celi črti.

Prav posebno je gledati na varčnost tudi pri umetnih gnojilih in močnih krmilih, ki nam povzročajo pri ojačanju gospodarstva (intenziviranju) izdatne stroške. Pri današnjem težkem izhajanju naj velja vodilo, da si je treba pomagati po možnosti z domačimi gnojili in krmili in da je treba spraviti v soglasje te potrebščine z domačimi pridelki, tako da smo manj ko mogoče navezani na dobavo in nakup od zunaj. Kakor se to prav in dobro sliši, nastajajo pri tem vendarle pomisleki, ki so tehtnega pomena. Mnogi danes trdijo, da ni treba z jačimi sredstvi (z intenziviranjem) pomnoževati pridelkov, ker jih je čim dalje težje spravljati v denar in ker se nam na ta način množe stroški, ne da bi dosegli stem bistvene uspehe za gospodarstvo pri današnjih cenah pridelkov.

Na prvi pogled bi to držalo, ali če pogledamo stvari bolj do dna, vidimo, da nimajo umetna gnojila samo te važnosti, da povečujemo z njimi naše sedanje pridelke, kar je velikega pomena zlasti za naše malo posestvo, ampak imajo tudi ta velik pomen, da znižujemo s povečanimi pridelki tudi stroške pridelkov in sicer v taki meri, da se nam izplača pridelovanje celo pri znižanih cenah pridelkov. To je pa glavna stvar in to jim je tudi prineslo današnjo veljavo v svetovnem gospodarstvu.

Če bi se umetna gnojila ne izplačala, bi prav gotovo ne našla toliko odmeva in toliko porabe, kakor se z njo upravičeno ponasajo. Res, da se trudijo tvornice za umetna gnojila, da svoje blago razpečajo, kakor je v trgovini sploh potrebno, toda le dejanski uspehi, ki smo jih dosegli z umetnimi gnojili, so tisti činitelji, ki jih zmeraj znova priporočajo in zaradi katerih jih tudi potrebni vsepovsod kupujejo.

V zvišanju pridelkov in v hkratnem znižanju pridelovalnih stroškov je iskati danes veliki pomen umetnih gnojil, ki ga imajo za naš gospodarski napredek. To velja za vse tiste pridelke, pri katerih nam umetna gnojila očitno pomagajo do boljših uspehov, kakor nam prikazuje tudi sledeči zgled pri gnojenju krompirja.

Če je padla tržna cena krompirju na 60 par za 1 kg in če znašajo stroški za umetna gnojila za 1 ha 1200 Din, pridelali pa smo brez umetnega gnoja 140 q, s pomočjo umetnih gnojil pa 180 q, potem imamo pri 140 q pridelka ($140 \text{ q} \times 60 \text{ Din}$) 8400 Din dohodka, pri 180 q pridelka ($180 \text{ q} \times 60 \text{ Din}$) pa 10.800 Din, kar nam daje, če bi bili stroški pridelovanja pri 1 kg tudi 60 par ali pri 100 kg 60 Din, večji dohodek, ki bi znašal s pomočjo umetnih gnojil (10.800—8.400 Din) 2.400 Din; in če odtegnemo od te svote stroške za umetna gnojila 1.200 Din, nam ostane še zmeraj 1.200 Din dohodka.

Tudi pri ceni 50 par za 1 kg krompirja, pride mo še zmeraj na svoj račun, ker bi nam ostalo pri 180 q pridelka, če po gornjih podatkih vse točno obračunamo, še zmeraj 800 Din dohodka, dočim bi imeli v tem primeru brez umetnih gnojil ravno toliko izgube. Vse to pa seveda ob normalni ali redni letini.

Predležeci zgled nam kaže, da je treba pri vsej potrebni varčnosti z obratnimi sredstvi vendar le dobro preudariti, v koliko in če bi sploh kazalo omejiti dosedanje porabo umetnih gnojil. Vobče bo kazalo, da jih na podlagi dosedanjih ugodnih uspehov tudi nadalje rabimo, zlasti tudi na našem maloposestvu, za katerega imajo še več pomena, ker mu ne pomagajo samo dvigati potrebne pridelke za zboljšanje gospodarskega izhajanja in življenja, ampak mu ob znižanih cenah pridelkov še izdatneje pomagajo do bolj ugodnih uspehov z ozirom na to, da potrebna dela tudi sam opravlja. **R.**

Razkasanost njivskih kultur.

Večina kmetij naše dravske banovine je mala posest. Le nekateri posestniki imajo svoja posestva skupaj okoli poslopij (arondirana). Običajno ima vsak posestnik svoja zemljišča na vse strani katastralne občine raztresena.

Če vprašamo, katera parcela je tega ali onega posestnika, nam običajno pokaže **po 3 do 4 različne posevke na eni parceli** in pravijo, da je to last posestnika N. N.

V tem oziru se moramo čuditi, da na ta način sami sebi posest razkosavamo in jo drobimo na manjše obdelovalne ploskve.

Pri strokovnih predavanjih kmetovalcem predočujemo razne novejšje, cenejše in uspešnejše na-

čine za obdelovanje zemlje, za setev, gnojenje in za spravljajanje pridelkov itd. V zadnji dobi se čim dalje bolj poudarja nujnost skupne prodaje in nakupa pridelkov oz. potrebsčin, da se olajša težavno stanje našega kmeta, v katerem se danes nahaja.

Zdi se mi potrebno, sprožiti misel, da naj bi kmetovalci na eni parceli sejali le po en sadež, če bi pa ta prostor ne zadostoval, pa se na kateri drugi parceli.

Po svojih izkušnjah sem vedno poudarjal, da sejmo le čiste kulture in ne mesanih, kakor dose-daj (n. pr. pesa, skupaj s korenjem, salato in še bobom itd.); taka mesana setev je zamudnejša in težja za obdelovanje in pridelek je tudi manjši, ker duši ena rastlina drugo, ker se zemlja pri raznodobnem razvoju in spravljaju posameznih pridelkov preveč stlači.

Zato poudarjam, da moramo za svoje njive napraviti pravilen načrt, iz katerega bo povzeti, kam naj sejmo posamezne pridelke.

Zamislimo si srednje veliko posest, ki obsega razen gozda, travnikov in pasnikov se kakih 20 njivskih parcel, ki so večinoma po $\frac{1}{4}$ do 1 orala velike, v skupnem iznosu 10 oralov. Te parcele so na vse strani raztresene. Istotako so raztresene tudi razne kulture ozir. posetve. Koliko stane zamuda časa pri prehajanju iz ene njive na drugo, pri nakladanju in skladanju orodja na vozove itd. Tudi vse, nadziranje dela, opazovanje razvoja rastlin, nastopa škodljivcev in učinka gnojenja je otežkočeno.

Ker je na eni parceli po več pridelkov, se zemlja neenakomerno izčrpava, tako da je vse kolo-barjenje na takih njivah zelo otežkočeno. Kdor je to vprašanje proučeval in se v praksi bliže zanimal z upravo gospodarstva na velikih posestvih, bo takoj uvidel, da je le dobro urejeno (organizirano) posestvo dobičkanosno. Ravno to velja pa tudi za malo-posestvo.

V naših krajih pridelujemo skoraj v enakem razmerju jesenska žita, spomladna žita, okopavine, krmske rastline in razne druge posevke, tako da rabimo približno pet enako velikih njivskih površin. Zato je treba delati na to, da bomo imeli v bodočnosti na posameznih parcelah čiste posetve, ne pa tako mešanih kakor jih imamo danes.

Trdno sem prepričan, da bo vsak mali posestnik pri taki setvi lažje in hitreje svoje posestvo obdelal in da bo imel več pridelka ter manj stroškov, zlasti še, če pride s časom do tega, da se mu bodo po ugodnih legah zemljišča tudi zložila.

Kaj bi rekli našim veleposestnikom in onim večjim kmetovalcem, ki bi imeli na svojih njivah ravnotako raztresene in mešane posevke, kakor jih imajo naši mali posestniki?

Kako lep vtis naredi zloženo posestvo, s svojimi čistimi posetvami na posameznih parcelah! Cela njiva valujočega žita, ovsaa, detelje, krompirja v cvetju.

Sejmo torej zanaprej na eno parcelo le po en pridelek. Seveda so tudi izjeme, ki so zaradi lege in sestave zemlje večkrat neobhodno potrebne, pa vendar bi se večina naših posestnikov lahko ravnala po teh navodilih, in bi stem pripomogla vsaj k delni zložbi njivskih kultur na naših posestvih.

Fr. Malasek.

Ikravost prasičev na Dolenjskem.

V zadnjem času se opaža, da prihaja na mestno klavnico v Ljubljani vedno več ikrastih prasičev. Prejšnje čase smo bili navajeni, da smo dobili ikre samo pri onih prasičih, ki so bili na klavnico pripeljani iz Karlovca in redko tudi pri onih, ki so prišli iz Hrvatske, Slavonije in Bosne. Sedaj pa, in posebno tekom letošnje zime, smo ponovno naleteli na ikre pri prasičih, ki so prispeli iz raznih krajev naše Dolenjske. Seveda so bili taki prasiči vedno zaplenjeni in kmetovalec je moral povrniti kupcu vso škodo. Prepričal sem se pa, da izvirajo tudi ti prasiči pravzaprav iz Karlovca, kjer so jih nakupili različni trgovci baje kar cele vagone in jih razprodali po Dolenjskem. Kmetovalci pa, ki so letos svoje domače prasiče kmalu razprodali, niso imeli dovolj domačih prasičkov, pa so radi segali po prasičkih, ki so bili cenejši in pripeljani iz Karlovca, ker so imeli dovolj krme. In kakor se pripoveduje, bo letos ikrastih prasičev pri nas še več. Kakšne pa bodo posledice? Kmetovalci, ki bodo te svoje prasiče prodali, bodo ob ves svoj trud, ako bodo prasiči ikrasti. Ako jih bodo pa doma poklali in porabili, bodo dobili pa sami in njihove družine trakulje. Ker pa pri nas na kmetih še vedno ne grade dovolj pazljivo stranišč in jih tudi posebno pazljivo ne uporabljajo, bodo pa zopet drugi prasiči, čeprav doma vzrejeni, dobili od človeškega blata ikre. Naši kmetovalci bi morali bolj paziti na ljudsko higijeno in seveda tudi na higijeno svojih živali. Kadar bodo imeli svoja stranišča tako napravljena, da ne bodo mogli prasiči pod straniščem do človeškega blata, potem bo lahko mogoče uničiti ikre med prasiči. Pa tudi vzreja domačih prasičkov bi morala biti dovolj velika, da bi zadostovala domačim potrebam. Potem ne bode treba voziti prasičkov iz Karlovca v naše kraje. Naloga mesoglednikov na Dolenjskem pa je, da vestno ogledajo na ikre vse zaklane prasiče pri mesarjih. Ako pa najdejo kmetovalci pri prasičih, ki jih zakoljejo doma in za domačo uporabo v prasičjem mesu majhne, kot grah velike mehurčke, naj vprašajo najbližjega mesoglednika, ako so to ikre, in mesoglednik jim bode nato na podlagi mesoglednega pravilnika svetoval, kaj imajo napraviti s takim mesom. Vrhu tega pa naj kmetovalci, ki so imeli že ikraste prasiče, dobro pazijo na svoje blato in ako najdejo v njem majhne, rumenkastobeke, štirioigate krpice, ki izgledajo kakor blekci, ki se zakuhavajo na juhi, potem imajo trakuljo, s katero bodo naprej raztresali ikre. Zato naj se podajo takoj k najbližnjemu zdravniku, ki jim bode predpisal zdravila za odstranitev trakulje, da bodo zdravi oni in njihovi prasiči. Ne kupujte pa prasičkov, ki jih pripeljejo različni trgovci iz Karlovca in karlovske okolice za rejo, ker ni res, da bi se vedno na živem prasiču poznalo, ako je ikrast ali ne.

Dr. Kunc, vet.

Štajerske jajčarice.

Nesnost štajerskih kokoši ne zaostaja prav nič za ono raznih drugih pasem. To dokazujejo vsi dosedanji poizkusi, ki so se vršili pod enakimi razmerami. To je izpričala tudi zadnja dosedaj že 3. pre-

izkušnja, ki se je vršila od 1. oktobra 1927 do 31. avgusta 1929 v Klosterneuburgu na Nižje-Avstrijskem pod nadzorstvom posebne komisije, v kateri so bili zastopniki kmetijskega ministrstva in nižjeavstrijske deželne kmetijske zbornice, in ki je presojala nesnost sledečih pasem: plimetk, rodelandk, leghorn, laških jerebičark in štajerskih kokoši.

Pri tej preizkušnji, ki je trajala 23 mesecev, se je dognalo, da je znesla največ jajc neka **bela vijandotka**, v celem 408 jajc in neka **rodelandka** 402 jajci in **štajerska kokoš** kot tretja pa 399 jajc, torej v dveh letih par jajc manj kakor bela vijandotka ali pa rodelandka. To je krasen uspeh, ki ga je pokazala štajerska kokoš.

Slika št. 17. Kokoš bela vijandotka št. 39, ki je znesla 408 jajc v 23 mesecih.

Prav tako se je odlikovala štajerska pasma tudi s težo jajc. Najbolj težka jajca je nesla neka rodelandka št. 30, ki so imela 67 g teže, za to pa takoj štajerska št. 166, ki je dala 66 g težka jajca in štajerska kokoš št. 112 pa s težo 65 g.

To so tako lepi uspehi, da se lahko ponašamo s štajersko pasmo in da nam ni treba prav nič stikati za tujimi pasmami.

Suho cepljenje trt na stalnem mestu.

Na številna vprašanja radi **precepljevanja starih trt**, zlasti šmarnice, izabele in drugih, tudi domačih trt, podajamo sledeča pojasnila.

Suho cepljenje trt na stalnem mestu ni nič novega. Zlasti v južnih krajih (na Vipavskem, Istri in drugod) je ta način precepljevanja zelo v navadi. Trte cepijo namreč na sličen način, kakor sadno drevje in sicer v **precep ali razkol**. Ta način cepljenja se imenitno obnese, zlasti če je podlaga zdrava in močna. Treba je le vpoštevati sledeče važne pogoje.

Predvsem je važen **pravi čas**. Cepljenje moramo izvršiti ali **prav zgodaj** t. j. takoj po reznji v drugi polovici marca. Ako ta čas zamudimo, potem smemo cepiti šele tedaj, ko preneha najhujši pritisk soka, toraj takrat, ko **trte že ozelene in poženejo vsaj en četrt metra dolge poganjke**. V času najhuj-

šega pritiska soka v trti se tedaj precepljevanje ne sme izvršiti.

Za cepljenje potrebne cepiče režemo še pozimi in sicer od najrodovitnejših trt, ki jih dobro poznamo. Cepiče hranimo v vlažnem pesku na zračnem prostoru, ki pa ne sme biti premoker, ne pregorak. Le-ti morajo ostati sveži, a pri tem ne smejo odganjati.

Podlago (ameriško ali pa domače trte) potem odkopljemo prav tik zemlje in odrežemo (odžagamo in gladko obrežemo). Na to jo s pomočjo ostrega noža razkoljemo, da ne pregloboko (nikdar čez nasledni kolenček). Da se podlaga zlasti pri starejših trtah preveč ne razkolje, jo nekateri preje nad kolenčkom z beko prevežejo. V precep zataknejo leseno zagozdo, da drži precep narazen. Na to zarinemo eden pri močnejših trtah po dva cepiča, ki sta 2—3 očesa dolga v podobi sedlaste zagozde v podlago. Cepiče preje lepo zašilimo, tako da končujoče zareze z lesom in ne s svržjo. Dobro je, da cepiče prirežemo od ene strani nekoliko bolj, kakor na drugi. Delo je izvršiti lepo snažno z gladkimi zarezami. Ko zarinemo cepiča v precep, je paziti, da stojita tesno in da ne zlijata. Če je precep le nekoliko odprt, ga moramo z nožem popraviti, odnosno prirezati toliko globoko, da se cepiči lepo priležejo. Cepilno mesto koudno z beko ali močno špago dobro prevežemo, obvežemo z mahom in osuiemo z zemljo, ampak tako, da gledajo samo očesa iz zemlje. Na vrhu potem cepiče zamažemo s cepilno smolo, da se ne presuše. Cepilna mesta sama pa ne smemo zamazati s cepilno smolo (sicer se cepljenje zaduši). V varstvo cepičev zataknejo potem zraven cepljenke kol, na katerega privežemo trto s pomočjo beke za podlago. Ko prične podlaga odganjati, jo moramo večkrat obrati, drugače se lahko cepiči zaduše. Takoj, ko cepljenka odžene, jo moramo odkriti do cepilnega mesta.

Namesto cepljenja v razkol se lahko poslužimo tudi pri drobnih trtah, ki se ne dajo razklati, angleške kopulacije (jezičkanja) ali pa cepljenja v žlebiček: s cepljenkami je ravhati slično kakor preje povedano.

Konečno bodi povedano, da je gojiti cepljenke tako, kakor one, ki smo jih cepili na zeleno. Previdno jih moramo obirati in večkrat poskropiti z raztopino modre galice in apna, da jih peronospora ne uniči.

F. Kafol.

Radič kot vrtna zelenjad.

(Dalje in konec.)

Za **vodoravno gredo** položimo na tla kakih 20 do 30 cm na debelo plast gnoj v odmerjenem prostoru. V začetku grede nasuiemo na gnoj mali, kakih 15 cm visok greben zemlje ter položimo ob njem poševno radič po dva do 3 cm narazen, da segajo korenine na gnoj ali tikoma do gnoj. Ko je prva vrsta postavljena, jo prisujemo z zemljo, da so tudi glavice pokrite kakih 5 cm na visoko. V oddaljenosti kakih 10 cm od prve vrste postavimo prav tako drugo in nadaljne vrste. Gnoj ima nalogo, da oddaja za rast potrebno gorkoto, zemlja vrhu pa, da zadržuje vlago. Čez 3—4 tedne odžene radič v taki meri, da mu nežno listje lahko porežemo ali še boljše, da ga izkopljemo in odrežemo ob kore-

ninskem vratu lepe rdeče in pisane češulje. V tem slučaju so obrezane korenine brez vrednosti,* ponekod jih pa operejo, kuhajo in tisto vodo pijejo kot izvrsten lek za najrazličnejše notranje bolezni. Lahko, da imajo korenine zdravilno moč, saj ravno iz mnogih košaric, kamor spada tudi radič, pripravljajo lekarnarji razna zdravila. Ako se zemlja med siljenjem posuši, jo je treba primerno zaliti z nekoliko ogreto vodo.

Stožasto gredico naredimo, da zložimo po potrebi širok in visok kup gnoja v koničast stožec, ki ga sproti primerno tlačimo. Krog njega nasujemo kakih 10 cm na debelo in 15—20 cm na široko vrtno zemlje in položimo nanjo, okrog gnojnega kupa radič po 2—3 cm narazen vodoravno, da so korenine vsmerjene proti gnoju, glavice pa na zunanjo stran. Ko je prva vrsta položena, nasujemo vrhu 10 cm debelo zemeljsko plast in nadaljujemo s polaganjem rastlin. Prav tako vložimo nadaljne vrste, po potrebi do vrha.

Ob zidu vložimo radič, da najprej položimo kakih 20—30 cm široko in 10 cm debelo plast gnoja ob zidu, **spredaj** na 10 cm debelo in kakih 20 cm široko plast **zemlje**. Na prst položimo vodoravno radičeve rastline po 2—3 cm narazen s korenino v gnoj ali proti gnoju, z glavico pa na zunanjo. Za drugo vrsto založimo **spet** zadaj ob zidu 10 cm debelo plast gnoja in **spredaj** 10 cm debelo plast zemlje, tako na široko, kakor v prvi vrsti. Vrhu tega sledi vlaganje radiča, kakor smo **povedali** za prvo vrsto. Ako to od zunaj primerno podpremo, naredimo tako zidano gredico do 2 m visoko.

Koder je nevarnost, da nam v prostoru, kjer silimo radič, zmrzne, delamo le vodoravne gredice, ki jih, ko je radič vložen, pokrijemo s povezenim zabojem. Zaboj na obložimo ob straneh in na vrhu z gnojem. Zaradi gorkote na naj bo zaboj nizek in ne nad 15 cm višji, kakor je gredica.

Ker svež koniski gnoj razvija preveč gorkote, je za to delo boljši goveji gnoj; če na tega nimamo, vzamemo že nekoliko nodelan koniski gnoj.

Na našo gospodarsko škodo in sramoto prihaja na naše trge skoraj vsa množina siljenega radiča iz inozemstva. Pri nas imamo vse pogoje za pridelovanje te presnne in ker je siljenemu radiču visoka cena in ker se z malim trudom in na majhnem prostoru pridela precejšnja količina, obrnimo pozornost tudi v to smer.

Radič je na tudi v poletnih mesecih izvrstna hrana za prasiče. Za perutnino, koder nima zelene naše, je najboljši pridatek. Ker sega globoko s koreninami, ni občutljiv proti suši, ki nas često spravlja v zadrego za prehrano ščetinarjev. Raste hitro, da ga poleti lahko večkrat žanemo. Za krmo poleti je najizdatnejši **rdeči in pisani** radič, ki je obenem tudi za zimsko siljenje najboljši, zato imamo od njega dvojni dohodek.

Za seme odberemo in nosadimo že v jeseni najpopolnejše rastline na naseben prostor po 20—30 cm narazen. Ker se pa rad v cvetju skriža in v semenu preongavi, ne smemo saditi dveh ali več sort v bližini, ampak na različnih med seboj oddaljenih zemljiščih. Skrižano seme da malovreden pridelek.

Josip Štrekeli.

* Posamezniki kuhajo take korenine in jih jedo zabeljene z oljem in octom.

„Zeleni teden“ v Berlinu.

(Dalje in konec.)

Nemčija je po vojni izgubila 5.000.000 hektarjev poljedelske zemlje, katero skuša sedaj čimprej nadomestiti zlasti z obsežnimi melioracijami doslej slaborodovitnih površin. Tako je n. pr. samo občina Berlin v poslednjih letih dala za te namene 9 milijonov zlatih mark posojila. S temi sredstvi je pripomogla, da se je v njenem področju obdelalo, oziroma dreniralo 16.000 ha puste zemlje in da se je zgradilo za vrtnarstvo 100.000 m² steklenjakov; vsakakor važna poteza, s katero si hoče velenemesto vsaj nekoliko osamosvojiti svojo prehrano.

Zanimiva pri tem je racionalna izraba mestnih odtočnih voda za gnojenje. V odtokih, ki odvajajo straniščno blato (fekalije), razne pomije iz gospodinjstev itd., je primešano navadno do 25% z industrijskimi in obrtnimi odpadki onečiščene vode; 1 kubični meter odtočne vode vsebuje povprek 90 g dušika, 25 g fosforjeve kisline in 60 g kalija, torej skupaj 175 g snovi, ki jih je treba dodajati rastlinam v gnojilih. Po statistiki ljudskega štetja iz leta 1925 prebiva v 544 nemških mestih, katera imajo več kot 10.000 prebivalcev, blizu 30 milijonov ljudi, t. j. skoraj polovica celokupnega prebivalstva v nemški državi. Računajo, da se od tega mestnega prebivalstva nabere vsako leto okrog 1500 milijonov kubičnih metrov odtočnih voda z 2.625.000 g navedenih hranilnih vrednot: množina dušika, fosforjeve kisline in kalija v straniščnih (fekalnih) vodah predstavlja 16% čiste vsebine v celokupnih umetnih gnojilih, kar jih na leto porabi nemško poljedelstvo!

Težava je le v tem, ker je odvajanje straniščne za namakanje in gnojenje zemlje v daljnji mestni okolici zvezano z visokimi stroški. Vobče se te dragocene snovi najpopolneje izrabijo z direktnim dovodom na polje (Rieselfelderbetrieb). Kjer pa to ni mogoče, se uporabljajo cenejši načini prečiščevanja v nasebnih bazenih, tako da se izkoristi iz straniščne vsaj usedline (blato, glen). Seveda se ne izločijo vse gnojilne tvarine v usedlinah, marveč ostanejo v tekočini raztopljeni ali napol raztopljeni (v koloidalni obliki) še mnoge dragocene hranilne snovi. Razen dušika, kalija in fosforjeve kisline vsebuje ta tekočina še dokaj humoznih tvarin, in v razkrajajočem se glenu se razbohotava množica koristnih bakterijev.

S posebno pozornostjo se danes rešuje vprašanje, kako naj se predelajo usedline (blato) v polnovreden gnoj, ki se da zlahka in poceni prevažati in trositi. Preizkusi gredo poglavitno v treh smereh: blato kompostirajo, ali ga umetno suše, ali pa pustijo, da pregnije. Vrtnarji v Stuttgartu in drugod že mnogo uporabljajo šoto, napojeno s straniščnico.

Velike naprave za odvajanje straniščne na poljedelsko ozemlje ima n. pr. Berlin, kjer se je nabere iz kanalov vsak dan približno 800.000 m³. Straniščnico, ki jo najprej nekoliko prečistijo v plitvih, prostiranih kotanjah, potiskajo tlačilne črpalke skozi kilometerske podzemne cevi v daljno okolico izven mesta. Preplavljanje in namakanje kaže najboljše uspehe le na peščenih, propustnih tleh. Zemljišča so razdeljena v primerne oddelke, ki so smoteno povezani z mrežo v dovodnih in odvodnih jarkov. Do-

tok in razdelitev na posamezne oddelke se da poljubno regulirati z zatvornicami.

Pridelki na tako gnojnih zemljiščih so izredno visoki (rekordni). Največ pridelujejo tamošnji kmetovalci krmske trave, zlasti angleško in italijansko ljulko, dalje kapusnice (belo in rdeče zelje), zeleno, krmsko peso, korenje i. dr. Umevno je, da kuhinjska zelenjad, gnojena s stranišnico, ni neoporečna za svežo porabo. Izvrstno uspevajo vrbovi nasadi: Berlin ima n. pr. na svojih naplavnih zemljiščih v Hellersdorfu vzorno vrbišče (salicetum), kjer se preizkušajo in na veliko goje najrazličnejša plemena pletarskih in okrasnih vrb.

Štirimilijonski Berlin porabi na leto 2½ milijona meterskih stotov zelenjave; eno četrtno te množine pridelajo sedaj na mestnem ozemlju, ki ga naplavlja s stranišnico. Mleka popijejo v Berlinu 360.000.000 litrov na leto; mestne pristave dobavljajo eno šestino te količine, in sicer sterilizirano, kvalitetno mleko, s katerim zalagajo mestne bolnice, a tudi ostalo berlinsko prebivalstvo. Na 25 hektarjev umetnih travnikov in njiv, gnojnih s fekalijami, se redi 20 molznih krav, vsega skupaj 3.200 krav; od ene dobe na leto povprečno 3500 litrov mleka.

Gospodarski pomočniki — namesto hlapci.

Med pereča vprašanja današnjega kmetijstva spada brez dvoma tudi poselsko vprašanje. Danes bolega kmetija na tem, da ji manjka dobrih poslov. Kar čuti količjak moči v sebi, odhaja po boljšem za služku in lažjem življenju v mesta in industrijske kraje, kmetija pa ostaja brez delavnih moči.

Težko občutijo to vsi gospodarji, ki so navezani na posle. Vzroki temu pojavu so različni in tiče v naših splošno gospodarskih razmerah, deloma v pomanjkanju potrebne organizacije in socialnih reform. Če hočemo priti polagoma do ugodnejših poselskih razmer, je treba poleg drugega naše posle tudi socialno dvigniti in jim pomagati do boljšega socialnega stališča. Razmerje med gospodarjem in poslom naj se zblíža.

Posel se ne sme čutiti v hiši za hlapca, ampak za enakovrednega gospodarskega pomočnika in sotrudnika. Tako, kakor vidimo v Švici in drugih naprednih deželah. Posel naj ima občutek, da se vpoštevja pri hiši kot družinski član, ki pomaga gospodarju, ker ta ne zmore vsega dela. Če se bodeta gospodar in posel tega prav zavedala, se bo razmerje zboljšalo in se bo tudi za posle bolj skrbelo kakor dosedaj. V marsikateri hiši je prišlo s posli tako daleč, da jih smatrajo za plačane nasprotnike. Žal, da časih upravičeno. Toda to so žalostni izrodki napačnega ravnanja.

Dobre in zanesljive posle moramo vzgojiti. Prvo vzgojo imajo dobiti v domači hiši in v osnovni šoli, pozneje pa pri svojih gospodarjih. Kdor dobi mladega posla, ga mora vzgajati, učiti in napeljavati, da postane dober pomočnik. Začeti je treba tedaj v prvi mladosti. V enem in drugem pogledu jih spravimo pa tudi še sedaj do zadovoljivejšega službovanja. Posel naj se ne čuti kot zadnjega pri hiši, za katerega je vse dobro. Kakor se s poslom ravna, tako se tudi posel obrača.

Svet gleda danes močno na vnanjost, na naslove in imena. Tudi poslom ni to vsejedno. Beseda „hlapec“ spominja preveč na „hlapčevstvo“, ni času primerna in nima pravega pomena. Marsikaterega kmetskega fanta odvrta ta naziv, ki bi se sicer ponudil v službo, če bi ga gospodar sprejel za svojega „gospodarskega pomočnika“. Naj se ta stvar dobro premisli, če ni res tako. Beseda „pomočnik“ je vpeljana pri vseh obrtih, zakaj bi je ne vpeljali tudi v kmetijski obrt? Sicer jo pa deloma že rabimo. Pri vrtnarstvu rabimo že sedaj besedi „vrtnarski vajenec“ in „vrtnarski pomočnik“, pri sadjarjih tudi. Zakaj ne bi rabili tudi pri kmetijstvu teh imen? V resnici so vsi naši posli ali gospodarski vajenci ali pa gospodarski pomočniki. To ime in pravo ravnanje s posli bi veliko pripomoglo, da bi se kmetska mladina raje poprijemala kmetijske službe.

Beseda „hlapec“ pa naj izgine! Kar velja za moške posle, naj velja v načelu tudi za ženske posle.

Besedo naj imajo v tem vprašanju naši bano-vinski, sreski in občinski kmetijski odbori! R.

Hmeljarji!

Vsled svetovne nadprodukcije je nastala v zadnjih dveh letih naraščajoča kriza hmeljarstva, to se pravi, hmelj se je moral prodajati globoko pod pridelovalnimi stroški — ali pa še leži neprodan.

Ta zastoj v hmeljarstvu se bo odpravil in nastala kriza se bo omilila, ako boste vestno upoštevali nauke in navodila, ki vam jih Hmeljarsko društvo podaja že skoro 50 let in ki so:

1. Opuščajte hmeljske nasade, ki vsled neugodnega podnebja in nesposobnosti zemlje dajejo le manjvreden pridelek — **nekvalitativni hmelj!**

2. Opuščajte hmeljišča, ki v svoji rodovitnosti pešajo in njih pridelek nikakor ne mora kriti pridelovalnih stroškov!

3. Ne gnojite hmelja prekomerno — zlasti z dušičnatimi gnojili (čilski soliter, apnov dušik, gnojnica), ker takšno gnojenje poslabša kakovost hmelja!

4. Obseg vaših hmeljišč naj bo v pravem razmerju z vašim posestvom! **Živež se mora na vsak način pridelovati doma!**

5. Hmeljarji, prizadevajte si, da bo hmelj lepo obran, **pravilno posušen in pravočasno pobasan!**

6. Pri prodaji hmelja bodite pošten!

7. Zavedajte se, da ni pričakovati dobrih hmeljskih cen, dokler bo obstojala nadprodukcija hmelja in da se more silno padla vrednost našega hmelja izboljšati le, če se izboljšuje tudi povprečna njegova kakovost!

8. Naša rešitev je v besedah:

Pridelujmo manj hmelja najboljše kakovosti!

Zalec, dne 12. marca 1930.

Hmeljarsko društvo za Slovenijo.

Občni zbor odseka za rejo kuncev.

Dne 16. marca 1930. se je vršil ob 10. uri dopoldne II. občni zbor odseka za rejo kuncev, Kmetijske družbe v Ljubljani. Navzočih je bilo 49 oseb. Predsednik gosp. Hudales je pozdravil vse navzoče, posebno gosp. svet. Rohrmann kot zastopnika Kmetijske družbe ter je otvoril občni zbor. Sledilo je tajniško poročilo o društvenem delovanju v preteklem letu, ki izkazuje 16 odborovih sej, 1 zborovanje, 1 glavno in 1 pokrajinsko razstavo ter 1 celodnevni tečaj. Dopisov je došlo 154.

izdanih pa je bilo 794. Članstva je 172 oseb. Pri tajniškem poročilu se je razvila debata o cenah kuncev ter je občni zbor določil za l. 1930. cene posameznim pasmam, ki veljajo le za članstvo.

Tajniško poročilo je bilo soglasno odobreno, kakor tudi blagajniško, ki izkazuje 1652 Din 25 par dohodkov ter 1053 Din 85 par stroškov.

Odsek poseduje poleg tega 1.1 Castorex in 1 vzorec razstavne kletke. Preglednika računov sta izjavila, da sta našla račune v redu, ter sta predlagala absolutorij, kar je bilo soglasno sprejeto.

Glede spremembe pravil je predlagal g. svet. Rohrman, da se ta zadeva zaenkrat umakne z dnevnega reda, ter je bil sprejet predlog dr. Jenkota, da naj se uredi samo zadeva glede članarine. Občni zbor je nato določil za l. 1930. letno članarino 30 Din. Odsek si pridrži 10 Din, 20 Din pa plača družbi za glasilo. Kdor je že član Kmetijske družbe plača odseku samo 10 Din letne članarine. Za vse pa velja enkratna vpisnina 10 Din.

Razvila se je debata o zaproseni prilogi h Kmetovalcu, o kateri se je občni zbor soglasno izrekel, da nam je neobhodno potrebna. Tozadevna prošnja je že vložena pri glavnem odboru.

Pri volitvah so bili izvoljeni v odbor sledeči gg.: Hudaes, dr. Jenko, dr. Dular, Kregar, Lenardič, Kuhar, Mejač, Majhen, Plevčah in Inkret. Za preglednike računov gg.: Gril in Smuk. Na prvi seji se konstituira odbor.

Pri slučajnostih se je vršil razgovor o II. razstavi. Tajnik je predložil natančna navodila glede razstave, ki so bila soglasno odobrena. H koncu je g. načelnik priporočal, da se članstvo udeleži razstave korporativno in z zahvalo na navzoče zaključil II. občni zbor.

Inkret, tajnik.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 13. Prosim za navodila, kako naj sejem lucerno med oves? (Fr. K. v R. Sl.)

Odgovor: Najprej morate posejati oves in ga pobranati. Na tako povlečeno njivo je posejati lucerno. Ker je seme lucerne bolj drobno, ga je zaradi lažje setve pomešati z drobnim peskom ali pa drobno zemljo s krtin. Na ta način ga je lažje enakomerno razdeliti. Peska ali drobne prsti je primešati ravno toliko, kolikor je semena. Kakor hitro pokaže oves latje, ga morate pokositi in porabiti za zeleno klajo, sicer bi se lahko zgodilo, da pozneje poleže in Vam po takih mestih uniči vso deteljino setev. Kakor potrebuje mlada lucerna v prvi dobi rasti zaščito, tako jo odklanja pozneje, da se prej opomore.

R.

Vprašanje 14. Imam pust prostor, ki ga nameravam zasaditi z akacijami. V pozni jeseni sem nabral akacijevga semena in spomladi ga hočem posejati na stalni prostor. Kako naj ravnam, da mi seme akacije vskali? (F. G. v N. m.)

Odgovor: Če hočete zasaditi pust prostor z akacijevimi sadikami, je najbolje, da si vzgojite enoletne sadike doma na gredici in jih šele prihodnjo spomlad presadite na stalni prostor. Kako je sejati akacijo v drevesnici in kako na prostem, Vam bo pa razložil gozdarski referent pri srezkem načelstvu.

Ing. Š.

Vprašanje 15. Precej, ko sem si napravil nov kurnik, že so se zaredile v njem uši. Moje kokoši imajo vse polno te golazni, mi jim pravimo „tekuti“. Poizkusil sem z marsičem, da bi odpravil to golazen, pa nič ne zaleže. S čim se dajo odpraviti tekuti na kokoših? (J. B. iz T.)

Odgovor: Tekuti so ptičje pršice, ki živijo na koži kokoši in tudi druge perutnine golobov, ptičev itd., kjer pijejo kri živali. Na živali gredo najraje ponoči ter jih v spanju izredno vznemirjajo in mučijo. Podnevi se skrivajo pršice po špranjah in razpokah kurnikov. Po gnezdih včasih kar mrgoli od njih in večkrat prisilijo zlasti podložene koklje, da zapustijo gnezda. Mnogokrat se zgodi, da piščeta poginejo in tudi ptice, ker ti zajedalci zlezejo celo v ušesa in nosnice živali in jih potem mučijo do smrti. Če se hočete te golazni iznebiti, morate predvsem ves kurnik, vse orodje, posodo in tudi drogove itd. razkužiti z apnenim beležem, osobito pa morate vse špranje in razpoke dobro zamazati. Zelo priporočljivo je, da se med apneni belež pomeša primerna količina lizola ali pa „Sanitola“. Sedala naj se snamejo in umijejo z lugom, po tleh naj se tudi belež polije in kokoši naj se postavijo za par dni drugam. Med tem časom naj se skrbi, da imajo pripravne prašne kopelji na razpolago, ki jih napravljamo iz drobnega peska, prahu in pepela. Predno potem kokoši namestite v kurnik, jih počakajte še s praškom zoper mrčes, ki ga dobite v vsaki lekarni ali pa v drogeriji. Skrbite tudi v naprej, da bodo imele kokoši vedno prašne kopeli na razpolago.

K.

Vprašanje 16. Naš kmetijski odbor hoče uporabiti 10% doklado na občinski proračun za dovolitev podpor vinogradnikom za cenejšo nabavo galice. Ker pa ne vemo, če bi s takim razpolaganjem prekoračili svoj delokrog, določen v zakonu za pospeševanje kmetijstva, si dovoljujemo vprašanje: Sme li občinski kmetijski odbor slobodno razpolagati z 10% občinsko doklado v kmetijske svrhe? (P. v K.)

Odgovor: Zaenkrat še ni določeno, v koliko bodo občinski kmetijski odbori imeli pravico razpolagati z denarjem, ki se steka v občinski kmetijski sklad iz 10% občinskih doklad. V tem pogledu je treba počakati odločitve banske uprave in morebiti tudi na pravilnik kmetijskega ministrstva, ki bo v tem pogledu podal natančne smernice. V kolikor smo obveščeni, bo tudi občinskim kmetijskim odborom težko dovoljeno podeljevati take podpore, od katerih bi imeli koristi samo nekateri občanarji, ampak dotični sklad se bo moral uporabiti tako, da bo imela korist od tega vsa kmetijska javnost v občini. Taki nameni bi bili na pr. preskrba bikov, nabava trijerjev za čiščenje žita, mlatilnic in drugih strojev, ki jih lahko uporabljajo vsi kmetovalci v občini. Zaenkrat svetujemo občinskim kmetijskim odborom, naj tako dolgo ne razpolagajo z občinskim kmetijskim skladom, dokler ne dobijo natančnejših navodil od strani banske uprave.

L.

Vprašanje 17. Iz neznanega vzroka se mi je posušilo lepo jabolčno nad 20 let staro drevo — bobovec, ki sem ga lansko leto moral izkopati; jama sem pustil odprto. Ker mi to drevo zelo manjka v vrsti, bi rad novo zasadil. Ali smem takoj že letos posaditi mlado sadno drevo na to mesto? Ali bo uspevalo? (J. N. iz Št. P.)

Odgovor: Seveda lahko posadite na staro mesto novo mlajše drevo, zlasti tudi zaradi tega, ker ste pustili jama odprto čez zimo. Paziti pa morate, da izkopljete temeljito vse korenine in ostanke prejšnjega drevesa iz jame, da ne nastane tamkaj pozneje koreninska plesnoba, ki bi uničila mlado drevo. Dobro je tudi, če potrosite po jami in pomešate med zemljo ugašenega apna (približno $\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{2}$ kg na m²). Apno najbolj razkuži zemljo in jo napravi godno za saditev.

K.

Vprašanje 18. Napravil sem si jeseni 360 litrov brezalkoholnega hruševca. Ko je bil sod poln, sem natančno meril toploto, ki je imela 72° C ter je bil mošt prav dobrega okusa. Sedaj pa je začel naenkrat kipeti in gorenji del steklene vehe

je vzdignilo vzlic glicerina. Kaj je bilo temu vzrok in kako naj ravnam s to pijačo, ali bo še dobra? (F. O. iz P.)

Odgovor: Vaš hruševcec je začel kipeti. Kriva sta temu gotovo slaba posoda in pa neprimerna klet. Navadni sodi polovnjaki namreč niso pripravljeni za ohranitev te vrste pijače, ker so prešibko izdelani. Sod za to pijačo mora biti dovolj močan in imeti vsaj 4 cm debele doge (merjeno na dnu) in mora biti tudi drugače solidno izdelan. V bodoče vzemite za brezalkoholno pijačo manjše sode, ki so veliko močnejše izdelani, da se kaj takega ne bo zgodilo, in hranite pijačo na hladnem. Paziti morate pa tudi na to, da ima mošt, ko pride v sod, točno 80° C. Sedaj ne preostane nič drugega kakor, da pustite mošt pokipeti in meseca maja, ko bo pokipel, ga pretočite. Preko leta boste imeli prav dobro osvežujočo pijačo za dom.

K.

Kmetovalcem mežiške in dravske doline! O priliki zadnjega sreskega kmetijskega tečaja v Tolstem vrhu pri Guštanju so splošno tožili ljudje, da iz pšenične moke lanskega zrnja ne morejo peči kruha. Testo noče vzhajati. — Poizvedel sem v tej zadevi pri merodajnem strokovnjaku na Dunaju ter sem prejel sledeči odgovor:

Navedeni pojav glede manjše uporabnosti pšenične moke iz lanskega zrnja za kruh imamo letos v vsej srednji Evropi. Vzroke tega pojava je iskati predvsem v tem, da je poletna vročina zrnje v dobi zorenja prenaplo stisnila, da torej pšenica vsled vročine ni mogla zadostno dobo zoreti in da je vsled tega trpel razvoj beljakovin v zrnju. — Pomankljivo uporabnost pšenične moke se da nekoliko popraviti na ta način, da dodamo pri napravljanju testa 10 do 20% boljše moke in da povzročimo kolikor mogoče naglo in intenzivno kipenje testa.

F. Wernig.

Kmetijsko - šolski vestnik.

Kmetijska šola na Grmu sprejme s 1. majem 1930 20 učencev v pripravljalni gospodarski tečaj. Ti učenci imajo dnevno po dve uri pouka v šoli, ostali čas se uporabljajo pri vseh delih na šolskem posestvu, dobivajo vso oskrbo na zavodu brezplačno in so pod stalnim nadzorstvom kot redni učenci. Tečaj je priprava za vstop v redno šolo, predvsem za one kmečke sinove, ki imajo slabo predizobrazbo iz osnovne šole. Iz tega razloga se opozarjajo vsi kmečki gospodarji, ki žele poslati svoje sinove v kmetijsko šolo na Grm, da v redno šolo, ki se prične v začetku novembra 1930, ne bo sprejet noben prosilec, ki ni dovršil z dobrim uspehom vsaj štiri razrede osnovne šole, če ni prej obiskoval pripravljalnega tečaja.

Učenci pripravljalnega tečaja imajo po dovršenem tečaju tudi prednost pri sprejemu v redno šolo v šolskem letu 1930/31 pred vsemi drugimi prosilci in sicer na brezplačno mesto v celoletni šoli, ker se v šolskem letu 1930/31 vrši pouk v celoletni šoli in v II. tečaju zimске šole.

Pogoji sprejema v tečaj so: 1. starost ne manj kot 16 in ne več kot 19 let. 2. dovršena osnovna šola (če tudi le enorazredna). 3. telesna in duševna sposobnost.

Prošnjam, kolkovanim z Din 5 + 20 je priložiti krstni list, domovnico in zadnje šolsko izpričevalo ter jih poslati najpozneje do 15. aprila 1930 ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu, p. Novo mesto. — O sprejemu se obveste prosilci takoj po 15. aprilu pismeno. Vsa še potrebna pojasnila daje ravnateljstvo.

Kmetijski tečaji in predavanja.

Kmetijska šola na Grmu priredi dne 2. aprila 1930, enodnevni tečaj o cepljenju trt na suho. Tečaj se prične ob 8. uri zjutraj ter je dopoldne teoretičen pouk, popoldne pa praktično delo. Vabijo se vsi zainteresirani.

Kmetijska šola v St. Juriju ob j. ž. sporoča, da se vrši na zavodu v dneh 7.—9. IV. tridnevni mlekarški in vrtnarski tečaj na željo priglašencev in radi izmenjave predavanj skupno. Kdor se ga želi udeležiti, naj se zgleda pismeno takoj, da se ob event. nadštevilni udeležbi more tečaj naslednje dni ponoviti.

Od 2.—5. IV. se vrši štiridnevni tečaj za kontrolne asistente živinorejskih organizacij, na katerega so pa pozvani le specijelno določeni od živinorejskih zadrug. Le izjemoma bo mogoče sprejeti par drugih, ako imajo posebni interes na tem in se pravočasno javijo.

Enodnevni tečaj za cepljenje trt se vrši v ponedeljek dne 14. aprila t. l. na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8.—12. in od 14.—18. ure.

Kmetijske novice.

Izlet srbskih kmetovalcev v dravsko banovino. V petek 21. marca je prišlo v Ljubljano 80 srbskih kmetovalcev iz Kruševca v Šumadiji, da si ogledajo naše kulturne razmere in gospodarske prilike. V Ljubljani so si ogledali v soboto gospodinjstvo šolo in mestno klavnico, popoldne pa mlekarstvo in sirarno na Vrhniki. V nedeljo 23. so odšli na Bled in si potoma ogledali sirarno in razne gospodarske objekte v Podhumu. Povsod so bili gostoljubno sprejeti.

Danski kmetovalci v Jugoslaviji. Za mesec avgust je napovedan v dravsko banovino obisk danskih kmetovalcev, ki se hočejo poučiti o naših gospodarskih razmerah.

Vestnik odseka za rejo kunccev.

Dne 8. III. 1930. se je vršila 15. odborova seja. Po prečitjanju zapisnika in došlih dopisov se je razmotrivalo tajniško poročilo, ki je bilo soglasno sprejeto. Odbor je sklenil na podlagi zaprosenih podpor nabaviti si 150 razložljivih razstavnih kletk ter je oddal delo najnižjemu ponudniku. Glede določitve razstavnega prostora se vrši tozadevna skupna seja kuncerejcev in perutinarjev. Navodila glede razstave bodo objavljena in poslana članstvu s prijavno polo vred.

Na občnem zboru z dne 16. III. 1930. so bile določene sledeče cene za plemenske kunce in sicer: Orjaki 150 Din; Ovnači (mrkači) 120 Din; Dunajčani 120 Din; Angora 150 Din; Black, Blue 120 Din; Chinchila 120 Din; Havana 100 Din; Srebrec 100 Din; Hermelin 100 Din; Ruski kunec 100 Din; Reksi 300 Din. **Mladiči reksov** v starosti 2 mesecev po 125 Din komad. **Mladiči ostalih pasem** v starosti 2 mesecev po 50 Din komad. **Breje samice** 50% dražje.

Te postavke veljajo v letu 1930. le za članstvo odseka za rejo kunccev.

Odbor.

Družbene vesti.

Naročitev pločevinastih gnojničnih sodov.

Na željo nekaterih članov hoče Kmetijska družba zanje naročiti iz Nemčije pločevinaste gnojnične sode „Akra“ za razvažanje gnojnice. Ti sodi so iz močne pločevine, znotraj in

zunaj v ognju pocinkani in s tem dobro zavarovani proti rji in kislinam, zato so tudi zelo trpežni. Uporabljajo se lahko tudi za dovažanje vode. Preskrbljeni so z odtočno pipo in razpršilnikom. Tovarna izdeluje sode od 300—1500 litrov velike. Za slovenske razmere bi bili priporočljivi taki za 600, 800 ozir. 1000 litrov. Tu navajamo za te tri velikosti mere, teže in približne cene:

Sod za 600 litrov, 2½ m dolg, 100 kg težak, okrog Din 1800.
Sod za 800 litrov, 2½ m dolg, 136 kg težak, okrog Din 2200.
Sod za 1000 litrov, 2½ m dolg, 160 kg težak, okrog Din 2500.

Tu navedene cene so približne, ker ne vemo natančno višino uvozne carine, kakor tudi ne voznine. Vendar predvidoma te cene ne bodo prekoračene več kot za 100 Din pri komadu.

Ker stane prevoz posameznih sodov preveč, jih bo družba naročila le tedaj, če se zanje prihlasi najmanj 10 članov.

Kdor si želi naročiti tak sod, naj to prijavi Kmetijski družbi najkasneje do 15. aprila t. l. Če se bo do tega roka temu pozivu odzvalo zadostno število članov, bo družba naknadno od njih pobrala aro in takoj sode naročila.

Kmetijska družba v Ljubljani.

Kazalo za „Kmetovalca“ iz l. 1929. je dotiskano in ga dobi vsak član, kdor se zanj prihlasi. Kazalo strokovnega lista je neobhodno potrebno vsem tistim, ki zbirajo „Kmetovalca“, ker jim je kažipot v vseh vprašanjih, ki so obravnavana v dotičnem letniku. Kdor ga želi, naj sporoči družbi, da mu ga brezplačno dopošlje.

Reklamacije za list „Kmetovalec“ Če kdo lista ne dobi, je lahko vzrok ta, da Kmetijska družba za njega ni še prejela članarine ali pa, da njegov naslov ni pravilen. V vsakem primeru naj to najprej reklamira pri svoji podružnici, ki mora ugotoviti, če je bila članarina pravilno vposlana. Če je pa sam doposlal članarino, tedaj mora to sporočiti družbi z natančno navedbo dneva in načina, kako je denar odposlal. Ravnotako naj sporoči upravi „Kmetovalca“ v Ljubljani, če lista ne prejema redno. Pri tem naj vsekakor ponovno napiše čitljivo in natančno svoj naslov. Če kdo prejema po dva izvoda lista, je to znak, da je pri dveh podružnicah plačal članarino. To pa ni pravilno. Vsak član, naj plača članarino samo pri oni podružnici, v katere delokrog spada. — Vse take in slične nedostatke je treba takoj sporočiti družbi, da se čimprej popravijo, ne pa šele sredi ali celo koncem leta, ko ni mogoče zamudnikom dostaviti prvih števil listov. — Pripomniti je tudi, da vsi zamudniki, ki plačajo članarino šele sedaj, ne bodo mogli dobiti prvih števil „Kmetovalca“, ker so te že pošle.

Naročila, reklamacije in vprašanja na družbo naj bodo ločena. Kmetijska družba ima več oddelkov, izmed katerih opravlja vsak svoj posel. Tako ločimo strokovni, upravni in blagovni oddelek. Dopisi, na katerih so obravnavane istočasno razne zadeve, povzročajo pri rešitvi precej sitnosti. Zato nujno priporočamo vsem podružnicam in članom, naj pri svojih dopisih ločijo posamezne predmete. Tako naj bodo naročnina za „Kmetovalca“ na posebnem listu, naročila za blago in razne potrebščine posebej in ravno tako tudi strokovna vprašanja posebej.

Kmetijska družba.

Razne vesti.

445 kg težak prasič. Posestnik Anton Nagel iz Rume je prodal mesarju Hafer-ju 2½ leti starega prasiča, ki je bil 120 cm visok in 445 kg težak. Prasič je bil požlahtnjene nemške pasme. Sprva so ga imeli za pleme, lani so ga začeli pa rediti. Masti je imel 250 kg.

Tržni pregled.

Goveja živina. Položaj na trgu z živino se ni izpremenil. Cene so skoraj stalne.

Prasiči. Cene prasičev so nekaj malega popustile.

Konji. Položaj na trgu je neizpremenjen.

Žito. Tendencia na trgu žitaric neizpremenjena. Blago se spriči nizkih cen zadržuje. V pšenici ni nikake izpremembe. Kruza se je v ceni nekoliko vstallila.

Jajca. Vsled naraščajoče produkcije jajc ni izgleda na zboljšanje cen.

Krompir. Ker se jeseni ni moglo oddati obilnih zalog, je veliko tega pridelka ostalo za spomlad. Ponudb je dovolj, povpraševanja malo, prodaja se po 50—70 para.

Mlečni proizvodi. V trgovini z mlečnimi proizvodi ni opaziti nobenih znatnih sprememb.

Vino. Položaj neizpremenjen, miren.

Lesni trg. Zaradi ruskega eksporta trpi naša lesna trgovina. Mlačna tendenca traja dalje.

Tržne cene doma.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor	
Žitni in drugi pridelki	Sena in drugi pridelki	pšenica	1 q 250 [—] do 258 [—]	200 [—] do 200 [—]	300 [—] do 300 [—]
		rž	1 „ 230 [—] do 235 [—]	150 [—] do 150 [—]	300 [—] do 300 [—]
		ječmen	1 „ 220 [—] do 235 [—]	150 [—] do 150 [—]	250 [—] do 250 [—]
		oves	1 „ 200 [—] do 240 [—]	175 [—] do 175 [—]	250 [—] do 250 [—]
		proso	1 „ — do —	150 [—] do 150 [—]	250 [—] do 250 [—]
		koruza (nova, sušena)	1 „ 170 [—] do 180 [—]	140 [—] do 140 [—]	250 [—] do 250 [—]
		ajda	1 „ 210 [—] do 230 [—]	150 [—] do 150 [—]	300 [—] do 300 [—]
		fižol, ribničar	1 „ 380 [—] do —	300 [—] do 500 [—]	— do —
		fižol, prepelčar	1 „ 460 [—] do —	— do —	— do —
		krompir	1 „ 100 [—] do 125 [—]	100 [—] do 150 [—]	— do —
Sena in drugi pridelki	Sena in drugi pridelki	sladko seno	1 „ 125 [—] do —	75 [—] do 90 [—]	— do —
		kislo seno	1 „ 75 [—] do —	— do —	— do —
		slama	1 „ 50 [—] do 75 [—]	50 [—] do 65 [—]	— do —
Goveja živina	Goveja živina	Vol I. žive teže 1 kg	10 [—] do —	9 50 do 10 [—]	— do —
		„ II. „ 1 „	9 [—] do —	8 75 do 9 [—]	— do —
		„ III. „ 1 „	8 [—] do —	6 [—] do 8 [—]	— do —
		Krave, klobasarice	4 [—] do 5 [—]	3 [—] do 5 [—]	— do —
		(Prigon v Lj. 75 v Mar. 672 glav.)			
Goveja živina	Goveja živina	Teleta žive teže 1 kg	14 [—] do 15 [—]	12 50 do 13 [—]	— do —
		(Prigon v Lj. 5, v Mar. 12 glav.)			
Prasiči	Prasiči	6—8 tednov stari kom.	200 [—] do 400 [—]	175 [—] do 250 [—]	— do —
		3—4 mesece stari „	— do —	350 [—] do 450 [—]	— do —
		5—7 mesecev stari „	— do —	480 [—] do 550 [—]	— do —
		debel žive teže 1 kg	— do —	10 [—] do 13 [—]	— do —
		debel mrtve „ 1 „	— do —	16 [—] do 17 [—]	— do —
Prasiči	Prasiči	(Prigon v Lj. 83, v Mar. 184 glav.)			
		piščanec kom.	— do 30 [—]	22 [—] do 42 50	— do —
Perutnina	Perutnina	kokoš „	25 [—] do 45 [—]	30 [—] do 60 [—]	— do —
		mleko 1 lit.	9 50 do 3 [—]	2 50 do 3 [—]	— do —
Mleko, maslo, sir, jajca	Mleko, maslo, sir, jajca	smetana 1 „	— do —	12 [—] do 14 [—]	— do —
		čajno maslo 1 kg	44 [—] do 56 [—]	48 [—] do 50 [—]	— do —
		surovo maslo 1 „	36 [—] do 40 [—]	40 [—] do 48 [—]	— do —
		bohinjski sir 1 „	34 [—] do 40 [—]	— do —	— do —
		sirček 1 „	8 [—] do 10 [—]	8 [—] do 10 [—]	— do —
		jajce kom.	0 75 do 1 [—]	0 75 do 1 [—]	— do —
		trda drva 1 m ³	175 [—] do —	125 [—] do 165 [—]	— do —
Surovina	Surovina	mehka drva 1 „	90 [—] do —	90 [—] do 110 [—]	— do —

Tržne cene v inozemstvu.

Na Dunaju 17. marca.

Vol I. žive teže 1 kg 12.80—13.60 Din. **Vol II.** žive teže 1 kg 10.40—11.20 Din. Skupni prigon 2433, iz Jugoslavije 196. **Prasiči,** peršutniki, živ. teže 1 kg 16.00—20.00. **Prasiči,** debeli, živ. teže 1 kg 16.00—18.60 Din. Skupni prigon 11.251, iz Jugoslavije 2294. **Mleko,** cena vnanjega, 1 liter 2.96 Din. **Maslo** namizno, 1 kg 46.40—48 Din. **Sir,** polementalec, 1 kg 30.40 do 38.40 Din. **Jajca,** sveža, komad 0.75—1.25 Din.

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohman. — Izdajatelj za Kmetijsko družbo: Oton Detela. — Tisk J. Blasnikova nasled. Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. — Odgovoren Janez Vehar.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun pošt. hranilnice št. 14.257

registr. zadruga z neomejeno zavezo

Brzjavi: »KMETSKI DOM«

Telefon 2847

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

Telefon 2847

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje po 6% brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po 7 1/2%, **brez odbitka davka na rente**

Stanje vlog
okrog 30.000.000 dinarjev.
Rezerve nad 500.000 dinarjev.

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog

Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja. - POSOJILA daje proti poroštvo, na knjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. računu pod najugodnejšimi pogoji
BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8-12 1/2 in od 3-4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8-12 1/2 ure.

Podružnici v Kamniku in v Mariboru

„GOSPODARSKA NAVODILA“

Ponatisi iz „Kmetovalca“. Vsako posamezno navodilo stane 2 Din. Denar ali znamke je treba ob naročitvi naprej poslati. (Zadostuje če imenujete samo tekočo številko od navodil)

1. Podiranje vina ali sad-
jevca.
2. Rlavenje vina.
5. Sestava in setev travnih in
deteljnih zmesi.
7. Gnojenje vinogradov z no-
vejšimi umetnimi gnojili.
8. Kako se iz gnilega grozdlja
napravi dobro vino.
9. Čiste drože in njih raba v
kletarstvu.
13. Vzroki neplodnosti pri go-
vedi.
15. Sluzavost ali vlačljivost
vina.
16. Krmiljenje z oljnim tropi-
nam.
20. Čiščenje in precejanje vina.
25. Resna beseda vinogradni-
kom ob trgatvi.
26. Naprava petlota ali doma-
če oplače.
27. O bistrvu alkoholnega vre-
nja (kopenja).
29. Vnete vimena ali volčič na
vimenu.
36. Nova naredba glede zvrše-
vanja rezarstva.
37. Kislost (kisloba) in razki-
sanje vina.
41. Močno krmilo „ribja mo-
ka“ za rast in pitanje pra-
šičev.
43. Dolžnost vzdrževanja ogral
pred živino, ki se pase.
44. Napenjanje govedi.
46. Bradavice (kobe) pri živini.
50. Izdelovanje mila za dom.
51. Zdravljenje kužnih bolezni
s cepitvami (rdečica).
54. Nove zakonske določbe o
sporih pri kupčiji z živino.
56. Kako živi žitni molj in
kako se pokončuje.
59. Natrijev bisulfit kot nado-
metno sredstvo za žveplo.
60. Kako se obnavljajo in po-
pravljajo meje?
62. Presojanje krmil po škrob-
nih vrednotah.
63. Garje pri konjih.
64. Apneni dušik.
66. Duh in okus vina po žvep-
lu.
68. Tobak. Pridelovanje in za-
konski predpisi.
69. Sečni kamni pri živalih.
70. O prilavi sekane v gozdih.
71. Kisanje in cikanje vina.
72. Trošarina na vino.
73. Precejanje in filtriranje
vina.
74. Glodanje lesa po goveji ži-
vini.
75. Dve najni salogi naše ži-
vinoreje.
76. Sredstva za pokončevanje
škodljivih rastlin in živali.
77. Škoda, povzročena po lov-
cih in divjačini.
78. Moderno zatiranje živalskih
kužnih in nalezljivih bo-
lezni.
79. Preizkusi z umetnimi gno-
jili 1923. leta.
80. Pomen kmečkih gozdov.
81. Neplodnost, zvrženje in bo-
lezni žrebet.
82. Salolidin kot sredstvo zo-
per trtno plesnobo.
83. Tekoče žveplo zoper ples-
nobo na grozdlju.
84. Moljavo žito.
85. Kako sadimo sadno drevje
ob cestah in potih.

Večje posestvo v bližini Radeč pri Zidanem mostu je na prodaj!

Meri okrog 60 hektarov: 8 ha njiv,
13 ha travnikov in pašnikov in 38 ha
gozda. Proda se skupno s hišo in
gospodarskimi poslopji.

Podrobnejše podatke poda:

Kmetijska družba v Ljubljani.

Kmetovalci! Gnojite z

apnenim dušikom

s tem najbolj cenim, učinkovitim in rentabilnim dušičnim gnojilom
domačega proizvoda.

Z apnenim dušikom ne dajemo zemlji samo dušika, marveč tudi apna. — Tudi
žlahtna vinska trta, sadno drevje in vse poljske rastline so za apneni dušik prav posebno
hvaležne.

Navodila o načinu uporabe, o potrebnih količinah, o rentabilnosti, dobaviteljih, uspehih in cenah apnenega dušika daje
proizvajalec:

Tvornica za dušik d. d., Ruše, pošta Ruše pri Mariboru.

V tej tvornici se dobiva tudi „Nitrofoskal Ruše“, sestavljena na poseben patentiran način
iz gnojil: apneni dušik + kalijeva sol + superfosfat.

LANENO OLJE, FIRNEŽ, BARVE, LAKE. KIT, LANENE TROPINE

ter vse v to stroko spadajoče blago
prvovrstne kakovosti po solidnih cenah
in točni postrežbi, najugodnejše kupite
pri domačem podjetju

MEDIĆ-ZANKL

TOVARNE OLJA, LAKE IN BARV

družba z o. z., lastnik FRANJO MEDIĆ.

Centrala v Ljubljani, podružnice v Mariboru in Novem Sadu. — Tovarne v Ljubljani, Medvodah in Domžalah

VARNO NALOŽITE SVOJ DENAR V

VZAJEMNI POSJOJILNICI

V LJUBLJANI
POLEG HOTELA UNION

OBRESTOVANJE
NAJUGODNEJE

POSJOJILA PROTI VKNJIŽBI NA
POSESTVA, PROTI POROŠTVU ITD.

Pliučne bolezni so ozdravljive!

Pliučna tuberkuloza — jetika
— kašelj — suhi kašelj —
sluzasti kašelj — nočno po-
tenje — bronhijalni katar —
katar požiralnika — zaslinje-
vanje — pljuvanje krvi —
bruhanje krvi — tesnoba —
astmatično dihanje — bodljaji
in t. d. **so ozdravljivi!**

**Že na tisoče
ozdravljenih!**

**Zahtevajte takoj
mojo knjigo**

**„Nova umetnost
prehrane“**

ki je že mnoge rešila. Lahko
se uporablja pri vsakem na-
činu življenja in pomaga bo-
lezen hitro premagati. Tlesna teža
poraste in postopno apnenje
ustavlja bolezen. Resni zdravniški izvedci
potrdjujejo izborni ka-
kovost moje metode in priporočajo uporabo iste. Čim prej prične-
te z mojim načinom prehrane, tem boljše je.

Popolnoma zastoj

dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali veliko koristnega. Kogar
mučijo bolečine, kdor se hoče na hiter način, temeljito in — rez ne-
varnosti rešiti svojih bolečin, naj piše še danes!

Naglašam ponovno, da dobite moje pojasnilo popolnoma brez-
plačno, brez vsake obveze z Vaše strani in bo Vaš zdravnik gotovo
pristal na ta od prvovrstnih profesorjev ocenjen

nov način Vaše prehrane.

Radi tega je v Vašem interesu, da takoj pišete, ter boste od
mojega tamošnjega zastopstva kadarsibodi postreženi.

Črpaite pouk in pojačeno življensko voljo iz knjige izkuše
nega zdravnika. Ona vsebuje okrepitev in življenjsko tolažbo ter
je namenjena vsem bolnikom, ki se zanimajo za sedanjí način
znanstvenega zdravljenja pljuč.

Moja adresa: **GEORG FULGNER, Berlin-Neukölln**
Ringbahnstrasse 24, (Abt. 649)

J. BLASNIKA NASL.

UNIVERZITETNA TISKARNA

LITOGRAFIJA OFFSETTISK KARTONAŽA

ZALOŽNIŠTVO VELIKE PRATIKE

VREČICE ZA SEMENA

NAJSTAREJŠI GRAFIČNI ZAVOD JUGOSLAVIJE
IZVRŠUJE VSE TISKOVINE NAJCENEJE IN NAJBOLJ SOLIDNO

USTANOVLJENA LETA 1828

A R B O R I N

preiskušeno in splošno priznano
najboljše sredstvo za zatiranje
raznih škodljivcev in bolezni na
sadnem drevju osobito spomladi,
dalje

CEPILNO SMOLO

najfinejše kakovosti priporoča
sadjarjem in vrtnarjem trdka:

CHEMOTECHNA

družba z o. z.

Ljubljana, Mestni trg 10

Ustanovljena leta 1881.

Celjska posojilnica d. d. v Celju

v lastni hiši „Narodni dom“

Sprejema hran in vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno
varnost in izplačuje točno. — Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja
tuj denar ter čeke na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hran vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100 mi-
ljonov še lastna glavnica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14,500.000—

MARIBOR
Aleksandrova o. št. 11

Podružnici:

Šoštanj
(v lastni hiši)

Nalezljivo sramnično vnetje.

»... Z zadoščenjem sem zaznal, da je izvrstno učinkujoči »Bissulin« na veleposestvu preprečil, da že dve leti ni bilo obolenja na sramničnem vnetju

Tierarzt Dr. H. Berl. Tierärztl. Wochenschr. 31. Jahrg. Nr. 36.

»Bissulin« se izdaja le na živinozdravniško odredbo. H. Trommsdorff Chem. Fabrik Aachen. Za stopstvo: »Lykos« Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevsk ul. 8.

Vse rastline rabijo spomladi obilo dušika, ki jim ga nudi **čilski soliter.** Posebno hvaležna so zanj žita, koruza, krompir, pesa, hmelj.

ČILSKI SOLITER

je zelo hitro učinkujoče gnojilo, ki povzroča bujno rast. Trosi se lahko vsak čas.

CILSKI SOLITER

se dobi »ovsod, kjer prodajajo umetna gnojila, predvsem pri Kmetijski družbi v Ljubljani in nje in skladiščih v Celju, Mariboru, Novem mestu, Brežicah, Ivanj-kovcih, Murski Soboti in pri njenih po-družnicah.

Navodila in pojasnila nudi

PODDELEGACIJA PROIZVAJALCEV ČILSKEGA SOLITRA

LJUBLJANA, Tavčarjeva ulica šte. 1/II.

LJUDSKA POSOJILNICA

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOM. ZAVEZO

V LJUBLJANI

obrestuje vloge in daje posojila in kredite pod najugodnejšimi pogoji. — Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači. — Miklošičeva cesta šte. 6.

HRANILNE VLOGE ZNAŠAJO NAD 160 MILIJONOV DIN.

KOVAČI!

Najboljši trdi in mehki **koks** in kovaški premog Vam nudi

Družba „ILIRIJA“

Ljubljana, Dunajska cesta 46

Telefon št. 28-20

Vabilo

na redni občni zbor Osrednje bohinjske siarske zadruge v Bohinjski Bistrici, t. z. z o. z., ki bo dne 13. aprila 1930 ob 10.30. uri v občinski dvorani v Bohinjski Bistrici z dnevnim redom. 1. čitanje zapisnika, 2. poročilo načelstva in nadzorstva, 3. čitanje revizijskega poročila, 4. odobritev računskega zaključka, 5. sklepanje o nadaljnjem delu zadruge, 6. sprememba pravil, 7. volitev načelstva in nadzorstva, 8. raznoterosti. — Načelstvo.

CEMENT

prvovrsten, trboveljski v papirnih vrečah ima vedno na zalogi

OSVALD PENGOV

LJUBLJANA

Karlovska c. 19, pri Rastoharju.

Kavo vseh vrst in vsakovrstno špeci-rijsko blago. **Semena** vedno sveža in dobro kaljiva. **Koruzo** in drugo žito. **Pšenično moko** prvovrstne kvalitete, vse po najnižjih dnevnih cenah pri:

Anton Fazarinc, Celje.

Če boste zidali hišo ali hlev

boste potrebovali **žebnje** (žičnike) katere dobite v vsaki množini največje pri

SIMON PIRC, Podnart 2.

ZA SPOMLADNO SETEV:

Pomerjev polnozrnatih ječmen, preizkušen. Manitoba pšenica, ameriška, na vlečecu bogata sorta. Sorte krompirja, pridelane po izvirnem semenu iz severne Nemčije, prezimljene v zap-nicah Richterjev „Jubel“ z belo kožo in belim mesom. Kamekes Centifolia z rdečo kožo in belim mesom.

ERNST OSIANDER, GUŠTANJ.

KMETOVALCI UPORABLJAJTE PRI GNOJENJU VEDNO

40% KALIJEVO SOL

ker le na ta način se poleg fosfornih in dušicnih gnojil dosežejo večji pridelki prvovrstne kvalitete. — Sedaj spomladi gnojite **na orali**:

Za žita	50—80 kg	} 40% kalijeve soli
Deteljo, travnik, koruzo	100—120 kg	
Krompir, peso, repo	120—150 kg	
Trto, hmelj in sočivje	150—200 kg	

Vsa potrebna navodila o gnojenju z umetnimi gnojili Vam da brezplačno:

Agrikulturno kemički ured za kalijevo gnojenje.
Zagreb, trg burze 3/II. Beograd, Poenkareva 27.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20,—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.

Upravištvu ne prevzame posredovanja.

Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnje število.

Drva

bukova, suha, kupuje stalno proti takojšnjemu plačilu tvrdka „Kurivo“ v Ljubljani, Dunajska cesta št. 3 (javna skladišča). 267

Plemenske kunce (zajce)

vseh plemenitih pasem ima vedno na prodaj „Odssek za rejo kunccev Kmetijske družbe v Ljubljani.“ (Vsaj poslastica daje tajištvu odseka). 261

Večje število jabolčnih divjakov

prav lepih, svinčnikove debeline, odda drevniska F. Vrečer, p. Vojnik pri Celju. — Večji odjemi, znatni popusti. 87

Seme pravega Kašelskega zelja

prodaja 20 gr za 8 Din iz Mercina v Zgornjem Kašlju, p. Dev. Mar. v Polju. 85

Prodaj 30 hl jabolčnika

prvovrstnega, od kislih žlahtnih jabolč. Cena po dogovoru: Jožef Pompe, Jurklošter pri Laškem. 108

Špargljeve sadike

eno in dveletne, močno ukoreninjene, od vseh boljših vrst ima na prodaj Mihael Kovačič, posestnik, Sv. Peter pri Mariboru. 109

Pri motnjah prebave,

želodčnih bolečinah, zgagi, slabostih, glavobolu, migljanju oči, razčrtenih živcih, nespanju, oslablosti, nevolji do dela povzroči naravna „Franz Josefova grenčica“ odprto telo in olajša krvni obtok. Poizkusi na univerzitetnih klinikah so dokazali, da so alkoholiki, ki so trpeli na želodčnem katarju, v kratkem času zopet dobili veselje do jedi z uporabo staropreizkušene „Franz Josefove“ vode. „Franz Josefova“ voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah. 34

Kravarja ozir. volarja

starejšega, treznega, samskega, se išče. Pismene ponudbe z navedbo plače in starosti na: Upravo „Kmetovalca“ pod št. 95. 95

Bosulin svečice

so edino zdravilo zoper srčno-mišično vnetje in jalovost krav. Zdravite krave in telice, ki se ne obrežijo s temi svečicami! 1 škaltla z natančnim navodilom 30 Din. Izdeluje in razpošilja edino: Lekarna pri „Angelju Varhu“ na Vrhniki. — V zalogi vsa druga zdravila za živino!

Cement

Portland Split in apno zagorsko, je zastopstvo in glavna zaloga pri V. Bratina, Križevci pri Ljubotomru, ki zalaga tudi z deskami, latami, tesanim lesom in raznimi cementnimi izdelki. 43

Lucerna

načinejša banatska, ki se je za naše podnebje najboljše obnesla, se dobi pri Fran Pogačniku, Ljubljana, Dunajska cesta 38, trgovina z žitom, semen in deželni pridelki. 92

Semensko koruzo

rumeno, debelo, okroglo zrnat, s 12–16 rižami na stroku, zelo plodonosno, srednje zgodno, ima na prodaj: Edvard Kuček, Zalec. Cena kg po Din 2.50. 105

Živina na prodaj!

1 junca, starega 5 tednov in 1 junco, staro 6 tednov, oba potomca čistokrvnih montafonskih staršev, ima na prodaj na svoji pristavi v Turjaku Ekonomija Turjak, p. Turjak. 102

Kravar in dekla!

Za oskrbo goveje živine na pristavi v Turjaku išče zanesljivega in pridnega kravarja, ki zna dobro molziti, ter pridno dekla, vajeno reje prešičev in drugega kmetijskega dela, Ekonomija Turjak, p. Turjak. 103

Jajca za valjenje

od čistokrvnih orpingtonk prodaja po 3 Din komad Helena Rode, mesarica, Dev. Mar. v Polju št. 1. 101

Gnojnične vozove

z sodom izdelane A. Tomšič, Verd-Vrhnika. Cenik s podobami se na željo pošlje. 100

Jajca za valjenje

(komad Din 3) od čistokrvnih rjavih štajerskih kokoši (povprečna nesnost v preteklem letu 136 jajc) odda: Oskrbištvu graščine na Pragerskem. 99

Bika pingavske pasme,

27 mesecev starega, licencovanega, proda Franc Logonder, Virlog 4, p. Škofja Loka. 104

Dva pletilna stroja

dobro ohranjena, se ugodno prodasta. Naslov pove Uprava „Kmetovalca“ pod št. 96. 96

Ženitna ponudba.

Posestnik, vdovec brez otrok v Koroški Rožni dolini (posestvo vredno 200.000 Din) želi poročiti posestnico, vdovo ali starejšo dekle z večjim premoženjem. Pismo je poslati na Upravo „Kmetovalca“ v Ljubljani (pod ženitna ponudba št. 106). 106

Komati in koleselj

En par kmečkih komatov (kompletni z jazbecem) na podlagi (kisse) prenovljene in koleselj, vse v dobrem stanju, ima po ugodni ceni na prodaj: Franjo Peršin, sedlar, St. Vid nad Ljubljano. 78

Prvovrstno brinje

in smokve za žganjekuho ter semenski oves nudi najcenejše tvrdka I. Knez, Ljubljana, Gosposvet-ska cesta št. 3. 53

Slamorenico in gepelj

v dobrem stanju ima na prodaj: Janez Brezar, Primskovo 34, p. Kranj. 72

Erste Villach-er Brutzentrale

Villach-Khevenhüllergasse 1 (Österreich) razpošilja sproti enodnevnice piščance raznih kurjih pasem, po Schilling 1.80. Prevzame se tudi valjenje proti plačilu po 30 grošov. 69

Izdelujem železne pluge

okopalnike, osipalnice, sadne mline s trdimi kamnitimi valci, za katere jamčim. V popravilo sprejemam stare sadne mline. Oglasite se takoj na: Rudolf Ravnikar, Radeče pri Zidanem mostu. 68

Mlekarska pinja „Viktorija“

za 200 litrov vsebine, v dobrem stanju se prodaja. Ogleda se pri lastniku Mihael Lah, Malavas, pošta Trebnje. 67

Jajca za valjenje

od čistokrvnih grahastih plimetk-kokoši po 5 Din komad ima na prodaj: Tilička Jenko, St. Vid pri Sčeni. 66

Fige za žganjekuho

dobavlja najugodnejše veletrgovina Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska cesta 2. Zahtevajte ponudbo! 257

Vabilo

na drugi redni občni zbor, ki ga bo imela Kmet-ska posojilnica in hranilnica v Videm-Dobropoljah, z. z. n. z. v nedeljo, dne 13. aprila 1930, ob 8. uri zjutraj v zadružnih prostorih. — Spored: 1. Čitanje in odobritev zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelnstva. 3. Poročilo nadzorništvu. 4. Čitanje in odobritev računskega zaključka za l. 1929. 5. Volitev načelnstva. 6. Raznoterosti. — Opombe: Ako občni zbor ob dolo-čeni uri ne bo sklepčen, se bo vršil pol ure poz-neje drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število prisotnih članov. Člani lahko pregledajo računski zaključek tekom 8 dni pred občnim zborom med uradnim urami. Načelnstvo. 97

Par lepih težkih konj

belgijske pasme, kostanjeve barve, kobila stara 8 let, konj 4 leta, ima na prodaj: Župnišče Bra-slovce v Sav. dolini. 98

Ostrejša

in vsakovrstna tesarska dela izvršuje solidno in najceneje tvrdka Steiner, Ljubljana, Jeranova ulica 19. 93

Kmetovalci! Vaš denarni zavod je

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem. — Vlagatelji pri Ljudski posojilnici ne plačajo rentnega davka.

Stanje vlog nad Din 90.000.000 —.